

Šiandien ir rytoj

AKIRAČIŲ praeitame numery, redakcijos narys Z. Rekašius su mediniu vaikišku kalaviju puolė Dirvą. Puolė jis už tai, kad, esą, Dirva užmiršo rašyti lietuviškomis temomis, nerašanti apie okupuotos Lietuvos gyvenimą ir, darydamas drąsias (bet klaidingas) išvadas, net meta klausimą, ar rūpi Dirvai lietuviški reikalai?

Z. Rekašius sakosi tikrinęs ir lyginęs daug Dirvos numerių ir faktai kalba už jį.

Dirva tol jam buvo gera ir dora, kol ji nepaskeibė atmetanti tokias visuomenines platformas, kurios nesiderina su tautinio, patriotinio leidinio užsiangažavimu savo visuomenei. Dirva neskeibė smerkimo užsiangažavimui priešinga linkme tol, kol neišryškėjo to priešingo užsiangažavimo veidas. Juk kol šie noko ir brendo, kol jie dar neturėjo ryškaus veido, ne tiktai Dirva, bet ir kiti tariamai lietuviško "establishment'o" leidiniai neorganizavo akiratininkų herodotiškų kūdikių skerdynių. Vaikučiai augo, stiprėjo, kol pagaliau pradėjo kaltinti tėvus neprolietuviška galvosena!

Bet Z. Rekašiaus kultūrpolitika yra veržimasis į atviras duris. Su kiekvienu dėmesio aktu pavergtam lietuviui Dirva, ir visi kiti leidiniai sutinka, tam pritaria, padeda, talkina, negalavimus iškelia aikštėn. Beveik kiekvienam okupuotos Lietuvos negalavimui paaiškėjus, Akiračiai velkasi kitų leidinių uodegoje. Kiti jau būna vi sa tai pastebėję, iškėlę viešumoje, aptarę ir informacinį bei įvertinimo darbą atlikę.

Z. Rekašius nesugebėjo po informacinės tarnybos apkaltinimo skraiste paslėpti piktos tendencijos: esą Dirva nesirūpina ok. Lietuvos gyvenimu. Okupuotos Lietuvos gyventojų vargai, jų gyvenimo problemos ir jų bailios, kuklios viltys yra esminis Dirvos susirūpinimas. Jų kovas dėl laisvės, jų pastangas dirbti esamomis sąlygomis lietuvių kultūrai, sudaro esminį Dirvos užsiangažavimą.

Išeidama du kartu savaitėje Dirva skiria daug dėmesio Amerikos lietuvių gyvenimo kronikai ir problemoms. Reikia būti visiškai apakusiam neapykantoje iškalbėtam lietuvių leidinių "establishment'ui", kad žmogus galėtų prabilti priekaištais a la Z. Rekašius. Todėl tuos priekaištus tenka atmesiti ir patarti būti pastabiu ir įdėmiu, erudiciniu ir atlaidžiu stebėtoju, stengiantis sakoto leidinio turinį suvesti į stere-

NIXONO PASIŪLOS

JŲ STIPRIOSIOS IR SILPNOSIOS PUSĖS

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Praėjusį trečiadienį prezidentas Nixonas per televiziją tautai išdėstė savo taikos Indokinijos planą, kurį ketvirtadienį ambasadorius Bruce oficialiai pasiūlė Vietkongui ir šiaurinio Vietnamo delegacijom Paryžiuje. Tas planas numato paliaubas, belaisvių paleidimą, tarptautinę konferenciją ne tik Vietnamo, bet ir visos Indokinijos (t.y. Cambodijos ir Laoso) problemom apsvarstyti ir visišką amerikiečių kariuomenės atitraukimą iš pietryčių Azijos.

Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad prezidento planas turėtų komunistams

patikti, nes daugiau ar mažiau patenkina jų reikalavimus, išskyrus vieną -- Nixonas kategoriškai atsisakė primesti Pietų Vietnamui koalicinę vyriausybę, visai teisingai teigdamas, kad čia reikalas sukasi ne apie Thieu ar Ky asmenis, bet komunistų reikalavimą tokioje vyriausybėje matyti tik jiems patinkamus žmones, atseit -- dominavimą. Kai tik tas punktas daugelio amerikiečių politikų ir komentatorių yranesuprastas. Jie mano, kad dabartinė Saigono administracija yra komunistams ne priimtina dėl to, kad ji yra 'fašistinė'. Panašiai kaip kai kurie mūsų politikai, nors turėjo geriau žinoti, tikėjosi, kad su sovietais galima būtų 'susikalbėti', jei tik būtų pašalintas prezidentas Smetona ir keletas jo ministrų. Iš tikro, jų parodytas noras 'bendrauti' tik sklandžiau pravėdė absoliučią Lietuvos sovietizaciją, už kurią 'bendrautojai' buvo labai mažai atlyginti.

Tokiu būdu komunistai negali Nixono pasiūlose išdūrėti savopagrindinio tikslo patenkimo -- pietinio Vietnamo atidavimo. Bet to tikslo iki šiol jie negalėjo pasiekti ir dabartinės kovos priemonėm. Atvirkščiai, po žygio į Cambodiją Pietų Vietnamo pietinėje dalyje kovos praktiškai pasibaigė, jos sumažėjo ir šiaurinėje dalyje, nepaisant žymios amerikiečių kariuomenės dalies atitraukimo.

Pačioje Cambodijoje 40 ar 50 tūkstančių komunistų karių kol kas nepadarė žymesnės pažangos. Tiesa, jie kontroliuoja žymią krašto dalį, tačiau toji yra labai retai apgyventa. Kitur jie gali pasirodyti palginti neilgam laikui ir Cambodijos išsilaikymo šansai dabar laikomi didesniais negu bet kada anksčiau. Be to ir užkariautoje Cambodijoje jiems tektų laikyti didelę okupacinę kariuomenę, nes jos gyventojai vietnamiečių nuo seno nekenčia. Panaši situacija yra ir Laose. Ginklu jie tą kraštą galėtų prisijungti, bet ar tai ilgainiui apsimokėtų? Gudriau būtų pavergti pietinį Vietnamą, iš ten išvarant ir amerikiečius. Tada Cambodija ir Laosas noroms nenoroms turėtų 'prisiitaikyti'. Dėl viso to, kautynės Cambodijoje ir

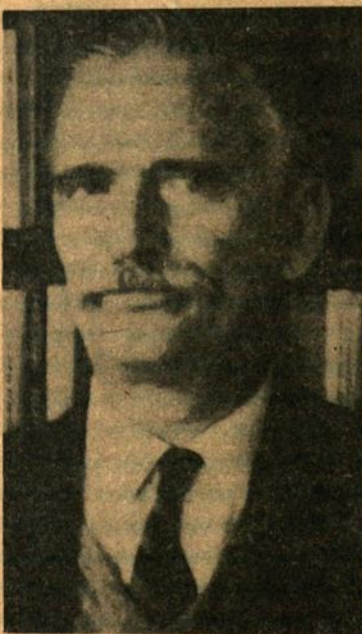
Laose, jei jos sulauko dalį komunistų kariuomenės nuo pasiuntimo į Vietnamą jau yra laimėjimas, nes leidžia sustiprėti Saigono režimui.

Už tat, jei komunis-

tai nesijaučia gali artimoje ateityje suduoti smūgį kariškai pietiniam Vietname, jie galėtų sutikti derėtis dėl amerikiečių pasiūlymo. Jų pirmoji reakcija buvo, žinoma, teigimas, kad Nixono pasiūlos esąs tik dovanos pažadas amerikiečių rinkikams. Negali sakyti, kad taip teigdami jie nebūtų teisūs. Didžiausias komunistų taktininkas Indokinijos kare yra beveik visuotinas amerikiečių nusiitenkinimas karu. Todėl labai svarbu tas išpūdis, kurį Nixono pasiūlos paliko pačioje Amerikoje.

Pirmieji atgarsiai buvo labai palankūs ir iš 'sakalų' ir 'balandžių' pusės. Komunistai be abejo nuotaikas šiame krašte stebi ir iš jų gali pasidaryti išvada, kad gal ir neverta prezidento pasiūlymus atmesiti, nes tuo atveju viešojoje opinijoje gali smarkiau prieš juos nusikreipti ir leisti administracijai pavartoti daugiau jėgos. Nuo komunistų amerikiečių nuotaukų įvertinimo ir priklausos tolimesnė įvykių pietryčių Azijoje raida.

Barėnui paskirta premija

Kazimieras Barėnas

Vinco Krėvės vardo literatūrinės premijos (500 dolerių), skiriamos kas antri metai Lietuvių Akademino Sambūrio Montrealyje, jūry komisija (dr. I. Gražytė, dr. H. Nagys, J. Adomaitis, V. Jonynas, A. Beniušis) rugsėjo 30 dienos posėdyje nutarė balsų daugumą premiją paskirti Kazimierui Barėnui už jo romaną "Tuboto Gaidžio Metai".

Po premijuojamos knygos, daugiausiai komisijos balsų gavo sekančios trys knygos: Vitalijos Bogutaitės "Lietus ir Laikas", Kazimiero Barėno "Atsitiktiniai Susitikimai" ir Leonardo Andriekaus "Po Dievo Antspaudais".

Ši, jau aštuntoji, premija paskirta už 1968-1969 metais išėjusias ir dar nepremijuotas grožinės literatūros knygas.

Įteikimo iškilmingas aktas įvyks Montrealyje spalio 24 d.

Dail. Juozas Bagdonas, kurio kūrinių paroda atidaroma Detrote Lietuvių Namuose šį šeštadienį, spalio 17 d. ir bus atidara iki spalio 25 d., savo studijoje prie skulptūros darbu.

DAILININKO JUOZO BAGDONO KŪRINIŲ PARODA DETROITE

Dail. J. Bagdonos kūrinių paroda įvyks š.m. spalio 17 dieną ir tęsis iki spalio 25 dienos, Lietuvių Namuose, globojama LŠST St. Butkaus kuopos valdybos.

Ta proga Dirvos bendradarbis aplankė dailininką jo studijoje ir paaištinavo apie įvykstantią parodą ir aplamai apie jo kūrybą.

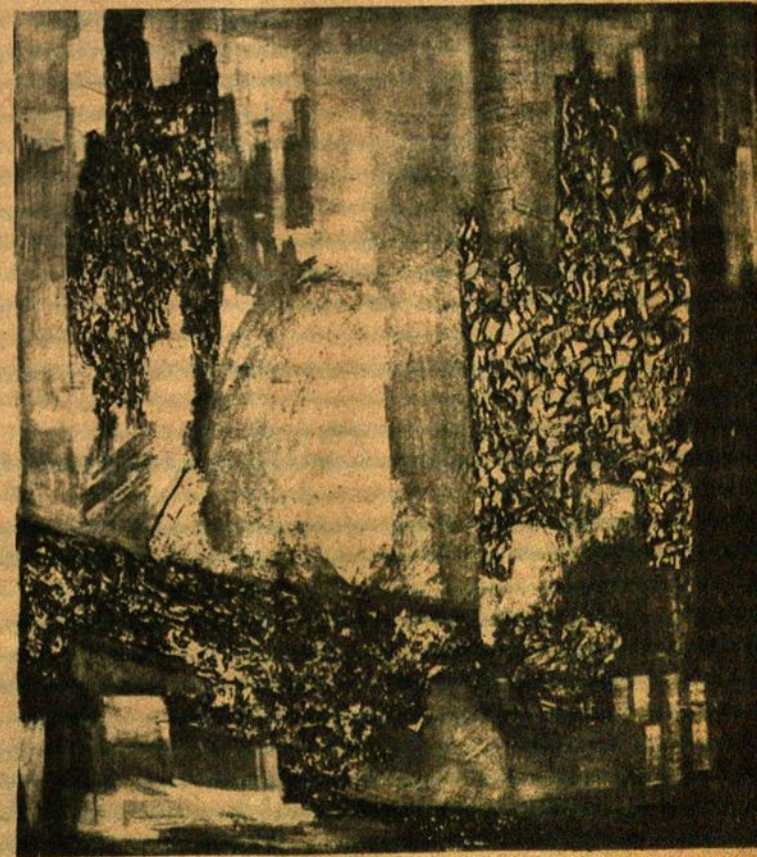
-- Kiek ir kokių kūrinių detroitiečiai turės progos matyti šioje parodoje?

-- Parodoje numatau išstatyti apie 60 darbų: aliejinės, temperos ir pastelinės tapybos. Iš jų tris didesnio formato. Žinoma, toks skaičius nelengva pergabenti ir sudaro daug ne tik išlaidų, bet ir paruošiamųjų darbų, tačiau, aš laikausi nuomonės, jog parodos turi būti tokios, kad visuomenė

atsilankiusi galėtų daugiau ar mažiau susidaryti apie dailininką ir jo kūrybą tikrą nuomonę. Esu priešingas nuomonei, kad dailės paroda būtų vien tik paveikslų pardavimo vieta, kad būtų kūrinių išstatyti vien tik pritaikyti pirkėjų skoniui. Ne mažą mūsų dailininkų nuėjo pirkėjų gaudymo keliu, pamiršdami pačią kūrybos esmę. Ruošia parodas ir tie, kurie nekuria, o gamina paveikslus.

-- Jūs jau seniai dirbate abstraktinėje formoje, ar nemanote pereiti į kitą žanrą?

-- Niekuomet neverčiau savęs dirbtinu būdu keistis. To nemanau daryti dabar nei ateityje. Keitimasis kūrybinėje formoje, jei taip įvyksta, turi vykti natūraliai. (Nukelta į 5 psl.)

JUOZAS BAGDONAS

13 parodos, kuri įvyksta spalio 17-25 Detrote, Lietuvių Namuose.

Tapyba

Mirė Vladas Radzevičius

A.A. Vladas Radzevičius

Mus pasiekė liūdna žinia: Australijoje, Adelaidės Royal ligoninėje, spalio 2 d. mirė Dirvos bendradarbis, redagavęs skyrių "Po Pietų Kryžiumi".

Kaip anksčiau jau buvo pranešta, jis turėjo kraujo išsiliejimą smegenyse ir buvo paguldytas ligoninė. Stengiantis nustatyti priežastį, ir darant naujus tyrimus, jo širdis sustojo plakti.

Palaidotas spalio 6 d. iš Adelaidės lietuvių šv. Kazimiero bažnyčios Centennial Park kapinėse, palydint gausiam būriui lietuvių.

Velionis priklausė Lietuvių žurnalistų Sąjungai ir yra redagavęs eilę laikraščių.

otipines ir išsigalvotas formas...

Juk ne kas kitas, kaip Dirva, viena pirmųjų iš Amerikos lietuvių laikraščių 1945 metais ieškojo Europoje išblaškytų lietuvių vardus ir adresus, šelpė juos per organizuotą veiklą, nemonkamai buvo siuntinėjama kiekvienam, kieno adresą sugavo. Gal būtų ir Z. Rekašiaus tėvai tiesiog ar netiesiog jautę tą šiltą globą, o per juos ir vaikai...

Tada visų Amerikos leidinių "establishment'as" kiekvienam lietuviui patriotui buvo neginčijama vertybė.

EUROPOS LIETUVIAI

Liudas Vismantas

BE LIETUVIŠKOS KNYGOS

V. Vokietijoje gyvenantieji lietuviai jau užmiršo tuos "gerus" tremties metus, kada jie, kaip silkes sugrūsti stovyklose, bėkiodami su materialiniais nepritekliais, galėjo pusdykiai išgyti lietuviškus laikraščius ir knygas. Kas nespekuliavo akmenėliais, kava, gėralais, cigaretėmis, tas steigė leidyklas. Ir kiek gerų knygų tada išėjo. A. Šapokos "Lietuvos istorija", rašytojų metraštis "Tremties metai", V. Ramono "Kryžiai", Brazdžionio, F. Kiršos, S. Santvaro, A. Nykos-Niliūno, H. Nagiopozijos ir daugybė vertingų knygų. Deja, šiandien Vokietijoje nebėra nė vienos knygų leidyklos, ir lietuviškoji knyga yra labai retas svečias: jai sunku iš užjūrių aplankyti kultūriškai apleistą Lietuvį.

Vienintelė knygų leidykla Europoje šiuo metu yra Londone. Tai "Nidos" leidykla. Rašytojo ir žurnalisto K. Barėno ir kitų pasiaukojusių žmonių dėka ši leidykla išleido apie 80 knygų. Pažymėtina, kad leidykla, norėdama labiau praskinti lietuviškajai knygai kelią, pardavinėja savo leidinius labai pigia kaina. Dėl to leidykla prisidarė nemaža nuostolių ir dabar yra priversta pakelti kainas. Be to, leidyklos redaktorius skundžiasi, kad pastaruoju metu leidykla pritrūko ir darbininkų. Būtų labai didelis nuostolis, jei ši leidykla dėl materialinių ir personalinių sunkumų susilikviduotų. Nuo ko tai priklauso, viską darykite, kad ši leidykla išliktų ko ilgiausiai.

Tačiau ir "Nidos" leidiniai, man rodos, Vokietijos lietuvius pasiekia labai negausiai. Gal reikėtų daugiau reklamos ir geresnės platinimo organizacijos. Taip pat ir tolimos užjūrių leidyklos turėtų labiau susirūpinti savo leidinių išplatinimu ir V. Vokietijoje. Ypač vaikų literatūra visais būdais gabentina Vokietijon, nes dėl knygų stokos nulietuvėjimas sparčiais šuoliais žengia priekin.

Šioje srityje mums stinga ir geros organizacijos. Pvz. Vokietijos Krašto Valdyba, kuri turėtų būti kultūrinio judėjimo variklis, ne tik nesugebėjo suorganizuoti bibliotekos, bet dar geros valios iniciatorių P. Gudelių nuo šio darbo atstūmė... Pora senų lietuviškų leidinių "Informacijos" reklamuoja, bet kur gauti gerų lietuviškų knygų, tame biuletenyje neužtiksi.

Atsiradusių spragų bando užkimšti okupuotos Lietuvos "kultūrininkai". Jie pro visus plyšius lenda brukdami bolševikinį literatūrinį šlamštą. Todėl dažno lietuvio, ypač vėliau atvykusio iš Lietuvos, knygų lentynose pamatysi šolochovus, cvirkas, venclovas, salomėjas, marcinkevičius etc. Be abejo, ši literatūra užtersia ir skaitytojų sąmonę. Vis daugiau atsiranda tremtyje jaunuolių, kurie suka komunizmo link, nors jie to komunizmo pyragų nėra paragavę.

Visi veiksniai, kuriems rūpi lietuvių stiprinti, turėtų neužmiršti lietuviškosios knygos reikalų. Lietuviškųjų knygų platinimo problema turėtų būti pirmoj eilėj knygų leidėjų išspręsta, ir moderniškai suorganizuotinas jų platinimas globaliniu mastu. Ypač V. Vokietijos lietuviams stinga geros lietuviškos lektūros. Kas galite, neužmirškite savo giminių ir, užuot niekniekius dovanoję, siųskite švenčių ar kitomis progomis dovanomis knygų.

● ERDMONAS SIMONAITIS 1961 m. suorganizavo Rašytojų apylinkę. Šiai apylinkėi apie 10 m. stropiai vadovavo J. Rugulis. Šiomet jis dėl savo senyvo amžiaus pasitraukė iš pirmininko pareigų. Į naują valdybą susirinkimas išrinko: Mortą Kuršienę -- pirmininke, A. Sargiejų -- pirm. pavaduotoją ir V. Gustainą -- išdininku. Pažymėtina, kad M. Kuršienės dukrelė lanko Vasario 16 gimnazijos VII klasę.

● K. DIKŠAITIS, Bonnos - Koelno apylinkės įsteigėjas ir ilgametis pirmininkas pasitraukė iš pareigų ir persikėlė gyventi į Bremėnį. Neseniai jis vedė Jadvygą Kelerytę, ev. senj. A. Kelerio dukterį. Linkime jam laimingo šeiminio gyvenimo ir sėkmingos bendruomeninės veiklos Bremene.

● BONNOS - KOELNO bendruomenės apylinkės valdybą išrinkti: R. Šileris -- pirmininku, A. Makutėnas -- išdininku ir J. Jasulaitis -- sekretoriumi. Jaunimo sekcijon išrinkti: H. Bertulaitis, V. Pajarskaitė ir D. Pikšneiderytė, Kontrolės komisijon: A. Kalfeldas ir J. Packevičius.

● LONDONE rugsėjo 19 d. buvo paminėta Tautos šventė ir Steigiamojo seimo sukaktis. Įvadinį žodį pasakė Sąjungos pirm. J. Alkis, o paskaitą laikė V. Zdanavičius. Meninę dalį puikiai atliko jaunimas, vadovaujamas P. Mašalaičio.

● MANCHESTERYJE (Anglijoje) Tautos šventės minėjimo metu paskaitą apie dabartinę politinę būklę ir Lietuvą laikė dr. S. Kuzminskas. Savo poeziją skaitė E. Navickienė.

Rochesterio lietuvių radijo valandėlės pirmieji vadovai. Iš kairės: kun. P. Valiukevičius, Ann Valuk, H. Žemelis ir D. Saladžičiūtė-Kasaitienė.

Rochesterio lietuvių radijo valandėlei 20 metų

Šiomet sukako 20 metų, kai Rochester, N.Y. be pertraukos lietuviškas žodis radijo bangomis pasiekia lietuvių pastoges.

1949 m. klebono kun. J. Bakšio ir kitų kvietimu į Rochesterį atvyko keletas šimtų iš Vokietijos tremtinių, kurių dauguma čionai ir apsigyveno. Gavę darbus ir siek tiek asmeniškai susitvarkę ėmė organizuotis. Kai kuriems kilo mintis įsteigti Rochesterio lietuvišką radijo valandėlę. Pirmaisiais iniciatoriais buvo žurnalistas H. Žemelis, kunigas Pr. Valiukevičius ir kiti. Sumanymas gražus, bet tam reikėjo lėšų su rasti rėmėjų, kurie pastoviai valandėlę remtų. Nežinrint sunkumų, H. Žemelis ir kun. Valiukevičius ryžosi sumanyti vykdyti. Jiedu lankė visus lietuvius, ypač verslininkus ir kitus iš kurių tikėjosi gauti paramos. Vieni į lietuviškos valandėlės steigimą žiūrėjo teigiamai, kiti -- neigiamai. Bet juodu beveik visus sugebėjo įtikinti, kad lietuviška radijo valandėlė Rochesterio reikalinga. Tai, va, tokiu būdu jiems pavyko suorganizuoti nedidelį būrelį rėmėjų ir pasirašę sutartį su WRNY radijo stotimi.

1950 m. vasario 16 d. 10 val. 30 minučių pirmą kartą Rochesterio nuskambėjo radijo bangomis lietuviškas žodis ir daina. Tai buvo jaudinantis momentas. Tos pirmos valandėlės pranešėjais buvo Anna Valuk, kun. Pr. Valiukevičius ir H. Žemelis.

Rochesteriečiai lietuviai jautriai išgyveno lietuviškos valandėlės atidarymą, nes jiems ji padarė malonaus ir didelio įspūdžio. Valandėlė jiems tapo kultūrinio gyvenimo centru. Visi ja bu-

vo patenkinti ir kiekvieną sekmadienį atsidėję nuoširdžiai klausydavo. Valandėlės išlaikymas reikalavo vis daugiau lėšų, tai dėl to ir susidarė sunkumų. Ir vėl reikėjo susirūpinti ir ieškoti paramos.

Po dviejų metų sėkmingos veiklos, atsirado rimtas klausimas, ar valandėlę uždaryti, ar ieškoti bendrų pastangų, ir jos išlaikymą pratęsti, nes buvę vedėjai dėl lėšų sunkumo atsisakė iš pareigų. Tada valandėlės išlaikymą perėmė įsteigęs Radijo Klubas, kurį visuomeninė organizacija perėmė savo žinion ir sėkmingas lietuviškos valandėlės gyvavimas vyks visą laiką be pertraukos.

Radijo klubas susiorganizavo 1952 m. Buvo išrinkta valdyba: pirmininku Pr. Saladžius, nariais L. Vilimas, P. Šlapelis ir A. Beresnevičius. Nariams mokestis nustatytas vienas dol. mėnesiui. Narių skaičius augo, ir tuo būdu valandėlės gyvavimas buvo garantuotas.

Kiek vėliau Radijo klubo vadovybė perėjo į naujos valdybos vadovavimą, kurios priesaky atsisotjo energingas ir uolus pirmininkas Pranas Puidokas su veikliais nariais: A. Ciemeniu, R. Kiršteinu, Krokiu, Vyt. Žmuidzinu ir kitais.

Valdyba savo sumanymu ir pastangomis nugalėjo visus sunkumus ir ryžtingai vykdė tolimą lietuviškos valandėlės gyvavimą bei jos tobulėjimą.

Pažymėtina, kad valandėlės išlaikymas per tuos 20 metų kainavop 32,000 dolerių. Valdyba nei pranešėjai atlyginimo negauna -- dirba iš pasiaukojimo.

Valandėlė turi savitą veiklą. Ji nėra komercinė, bet grynai kultūrinė.

laiškai Dirvai

SARTRE — LAISVĖS APAŠTALAS?

Rugsėjo 25 d. Dirvoje (Pogrindy) buvo išspausdintos keliolika eilučių, palietusių prof. Aldonos Augustinavičienės kalbą šių metų "Varpo" skaitytojų

Tačiau jos turinys ir kokybė priklauso nuo vedėjų programų paruošimo -- žodį tarti, muziką, dainas parinkti, suderinti ir visa tai tinkamai klausytojams perduoti. Be to, visada kreipiamas dėmesys į mūsų tradicinių švenčių bei sukaikių paminėjimus. Taip pat sekama viso lietuviškojo gyvenimo kultūrinė bei tautinė raida ir informuojami klausytojai. Žodžiu, valandėlė yra tautinės kultūros reiškėja, tėvynės meilės žadintoja, kuri jungia visus lietuvius darnion vienu. O per lietuvišką žodį, dainą, muziką gaivina pavergtosios Lietuvos ilgesį...

Valandėlė per ištisus 20 metų dar nėra turėjusi atostogų. Tačiau kai kurie pranešėjai yra pasiėmę ilgesnes atostogas, o kiti dėl šeimyninės būties ir kitų aplinkybių iš pranešėjų ratelio pasitraukė. Bet keletas yra tokių pasišventėlių tam kilniam darbui, kurie beveik per abu dešimtmečius be pertraukos ryžtingai dirba, būtent: A. Ciemenis, R. Kiršteinas, V. Žmuidzinas, Ilgūnas, Dziakonas ir Br. Krokys, prie jų dar prisijungę O. Adomaitienė, D. Šiurilienė, B. ir V. Litvinai, V. ir N. Draugeliai, J. Šipaila, Gečys ir Vidmantas.

Rochesterio lietuvių valandėlė tik pasiryžėlių dėka gyvuoja, tobulėja ir be didelių sunkumų išsilaiko. O tie pasiryžėliai -- Radijo Klubu valdyba su nepailstamu ilggamečiu pirm. Pr. Puidoku, o šalia valdybos uoliai darbuojasi pranešėjai, kurie visada stengiasi sudaryti tokias programas, kad jos būtų klausytojams įdomios, patrauklios. Valandėlės puoselėtojai budi ir deda pastangas, kad visi lietuviai persiimtų tautiškomis idėjomis ir neleistų savo vaikams nutautėti.

Žodžiu, radijo valandėlė Rochesterio yra lyg šviesus žiburys, kuris rodo tikrojo lietuviškojo kelio kryptį.

20 metų valandėlės gyvavimo sukaikių atžymėti rengiamas koncertas, kuris įvyks spalio 24 d. 8 val. vakare šv. Jurgio parapijos salėje.

Klausytojai pradininkus ir dabartinius darbuotojus sveikina 20 metų lietuviškos valandėlės gyvavimo proga ir pasižada visada medžiagiškai ją remti. Todėl su viltimis žiūrima į visus rėmėjus ir tikimasi, kad į rengiamą koncertą atvyks ne tik rochesteriečiai, bet ir iš kitų kolonijų lietuviai. Nes tai mūsų pareiga ir tautinės garbės reikalas. Programa bus turininga, įvairi ir įdomi.

J. Miškinis

suvaziavimo metu surengtame poezijos vakare. Tos eilutės niekieno nepasirašytos, taigi priskirtinos redakcijos sąskaiton.

Iš magnetofono juostelės dar kartą atidžiai išklausę tą A. Augustinavičienės kalbą, "Varpo" suvaziavimo rengėjų vardu jaučių pareigą painformuoti Dirvos skaitytojus, kad:

1. Netiesa, jog ji pasakiusi "Šiandien patriotinė poezija yra nemadinga". Tai ne jos žodžiai, iš kurių klausytojai suprastų, kad patriotinė poezija yra atgyvenęs dalykas. Ji, priešingai, su p a g a unančiu nuoširdumu apgailestavo, kad mūsų naujoje poezijoje yra maža laisvės ir heroikos motyvų.

2. Netiesa ir tai, kad "Varpo simpoziume A. Augustinavičienė pristatė Sartre kaip laisvės ir kūrybos laisvės apaštalą". Jeigu kam Jean-Paul Sartre vardas yra baubas, kuriuo galima užgauti bet kurio asmens garbę, tai ir čia Aldona Augustinavičienė yra be dėmės. Pacituosiu tiksliausiai užrašytus žodžius, kuriuos ji pasakė aname poezijos vakare: "Jean Paul Sartre savo ateistinėje egzistencialistinėje filosofijoje sako, kad žmogus esąs pasmerktas laisvei, kad jis turįs per daug laisvės, nes jis nesąs jokių moralinių principų, kurios nors religijos ar etinės bazės suvaržytas".

Sakykit, gerbiamoji redakcija, ir mieli skaitytojai, kur čia Sartre pristatytas kaip laisvės ir kūrybos laisvės apaštalas?

Antanas Kučys

Redakcijos pastaba. Naujienose Nr. 178, liepos 30 d. 2 psl. J. Daugėlos korespondencijoje apie "Varpo" skaitytojų suvaziavimą per keturias skiltis, tilpo p. Augustinavičienės paskaitos atpasakojimas. Bet tai nebuvo atpasakojimas, bet kabutėse įjungti autentiški jos sakiniai. Kadangi sakiniai patalpinti kabutėse, tai reikėtų neiškraipyti korespondento pasakojimu autentišką tekstą.

Cituojant, Pogrindyje buvo nurodyta, kad paimta iš Naujienų.

Iš autentiško teksto: prancūzų rašytojas Sartre tvirtina, kad žmogus yra pasmerktas laisvei. Žmogui padaryti sprendimo reikia laisvės... Pogrindžio redakcija pabrėžė paskaitininkės palankumą tam prancūzui, kuris, būdamas ok. Lietuvoje, padarė laisvai Lietuvai tokius priešiškus nusakymus. Todėl tekste po Sartre karikatūra yra ir teksto karikatūra. Tai yra Pogrindžio redakcijos ir karikatūristo teisė pagauti bruozą perkelti karikatūron.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

REZI
STEN
CIJA

ROMANAS

R. SPALIS

Kaina 6 doleriai.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREIŠKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

MOKSLO METUS PRADĖJUS

Lietuvių Bendruomenės švietimo metode, kuriuo vadovaujasi mūsų šeštadieninės lituanistinės mokyklos, atrodo, reikalingas ypatingo sustiprinimo lietuviško auklėjimo kursas.

Paprastai su ta sąvoka rišamas mokinio pajėgumas kalbėti, skaityti ir rašyti lietuviškai. Visa tai natūralu praktikuoti, kada jaunas lietuviukas ar lietuvaite ateina iš lietuviškai kalbančios šeimos ir mokymosi metu santykiuoja su lietuviškai kalbančia visuomene, kurioj organiška išaugęs yra ir lietuviškas jausmas. Deja, mūsų gyvenimo sąlygos nėra tokios idealios. Mūsų gyvenimo sąlygos yra ženkle nuolatinės kovos dėl lietuviškumo. Lietuvių šeštadieninė mokykla yra miniatiūra greta angliškosios mokyklos ir lietuvių visuomenės yra tik miniatiūra greta angliškosios visuomenės. Tose sąlygose, kaip ištare Pulgis Andriušis savo garsiąhi perbole: mes turime būti pasiutę lietuviybėje.

Iš tikrųjų, lietuviybės hipertrofeja ir tegali išsaugoti lietuvių visuomenę nei jaunuosius lietuvius.

Nėra paslaptis, kad dalis vaikų visai nelanko lietuviškų mokyklų. Čia lietuviškos vaikžudystės nusikaltimas tiesiog skiriamas tėvams. Bet kiti, kas lanko, ir lanko ilgą laiką, baigę mokyklą irgi dingsta iš lietuvių tarpo. Lietuvių visuomenė jiems atrodo neįdomi, nepatraukli, lyg amerikiečių visuomenėje būtų kažkas kita. Šis prieauglis, baigęs mokyklą dingsta nuo mūsų dėl to, kad jiems mokyklinė lietuviybė buvo mechaninis prievartinis reiškinys, be jokios atramos, be jokio inkaro dvasioje. Jie mechanškai išmoko, ir jie abejingai užmiršo ką jiems dėstė mokykloje. Tas pats reiškinys pastebimas ir organizacijose. Jaunimas tol mokymuose, kol tėvų pageidavimas dar yra ir diktatas.

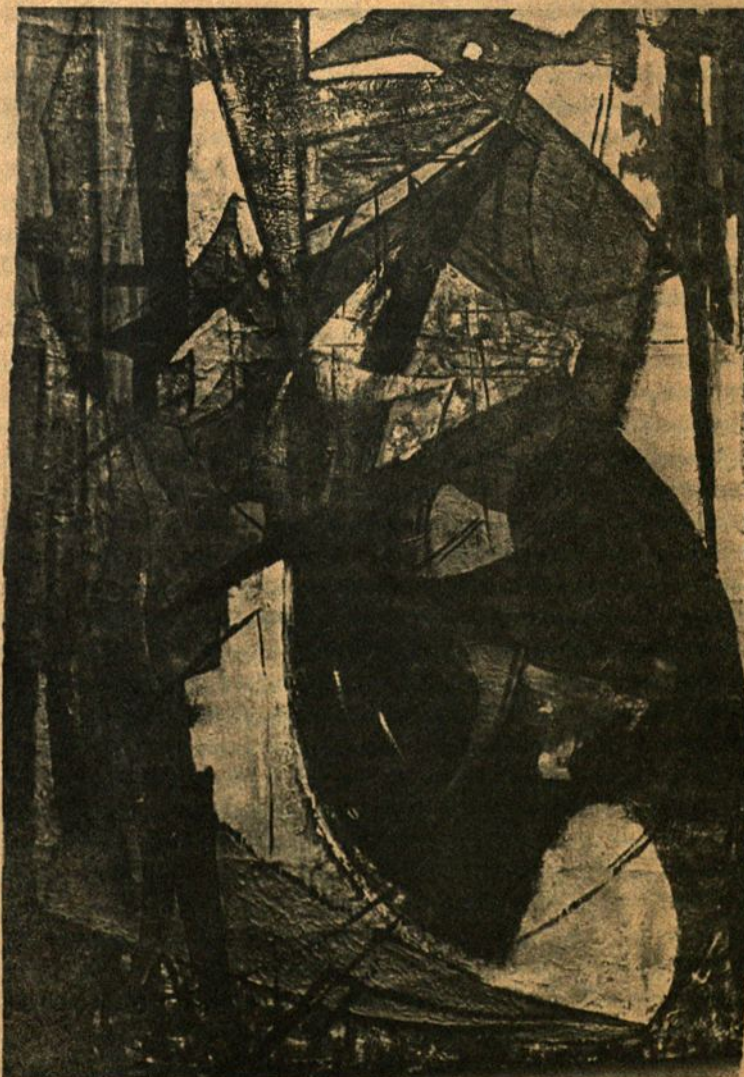
Bet jaunimas nenorės trauktis iš organizacijų, iš visuomenės, jeigu greta skaitymo ir rašymo, greta šokio ir sporto, jis bus išėjęs lietuviškos indoktrinacijos treninimą. Jaunimui turi būti, vulgariai kalbant, plaukamos smegenys per visą mokyklos periodą. Jis turi būti ne mechaniškas lietuvis, bet gyvas lietuvis. Ir čia sava istorija, rašyti, visuomenė, turi būti dalis jo

prigimties. Jaunuolis turi remtis į vieną nesudėtingą idėją: savo tautos suverenumo primatą. Tik tai su ta idėja kitos idėjos tampa naudingais ir našiais priedais lietuviškumui ugdyti.

Lengvas sukalbamas su smurtinės okupacijos faktų, kuris dabar, deja, netgi siūlomas priimti, kaip neišvengiamas blogis (ir čia niekas nekaltinamas patriotizmo stoka, tik jo ribotumu), jau pirmos emigracinės kartos prieauglyje švyti ryškiu įrodymu, kad šeštadieninės lituanistinės mokyklos mokė "skaitymo ir rašymo", bet neformavo auklėtinio kaip būsimo, nesukalbamo, drąsaus ir bekompromisinio potencialo kovose ne tik už emigracinę lietuviybę, bet už virš lietuviybės esančią Lietuvos suverenumo idėją.

Sau žmogus idėja, kurią nuostabiai ryškiai formulavo Vydūnas, dabar gali patraukti mūsų prieauglį. Amerikos tautinės, etninės grupės ima grumtis už savo identitetą. Tai pavyzdys, kad mūsų lituanistinės mokyklos į savo repertuarą turi įnešti ryškesnių gaidų: lietuviškai raštingo auklėtinio parengimą tapti ir geru lietuviu valstybininku.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

JUOZAS BAGDONAS

Iš parodos, kuri įvyksta spalio 17-25 Detroite, Lietuvių Namuose.

Tapyba

ISTORINĖ NUOTRAUKA. 1939 m. Lietuvos Tautininkų Sąjungos Papilio valsč. Biržų apskr. skyriaus metinio susirinkimo dalyviai su svečiais iš Biržų. Sėdinčiųjų (ne ant žemės) tarpe penktas iš kairės notaras-poetas Pr. Lembergas, skyriaus vicepirmininkas miręs 1967 m. Los Angeles, Calif. Ši nuotrauka buvo užtikta pas ALT S-gos Baltimorės skyriaus narį Karolį Grintalį, kuris toje istorinėje nuotraukoje yra pirmoje stovinčiųjų eilėje penktas iš kairės (su šauliška kepure).

LAIKAS PRABILT

EMILIJA ČEKIENĖ

Lietuvių visuomenė turi išeiti iš aiškų ir bekompromisinį Lietuvos laisvės idėjos stiprinimą ir tam visų priemonių panaudojimą. Jokių nuolaidų okupantui ir tiems, kurie į jį išsikibę stengiasi laisvės siekimo dviasį menkinti, -- pabrėžė ALTS-gos pirmininkas Teodoras Blinstrubas K. Karpiaus pagerbime, Clevelande, kur šioms mintims publika entuziastingai pritarė.

Taigi, pritarė. Ir Amerikos tylioji dauguma Nixono politikai pritaria, o tik visiškai mažuma rėksnių šaukia, viską degina, griaua, naikina kraštą. Per didelę laisvę ėmė virsti anarchija. JAV vyriausybė tuo susirūpino ir tokius reiškinius jau sustabdė imdamasi griežtesnių priemonių prieš tokią laisvės supratimo iškraipymą. Kai kas tuose reiškinuose išžiūrėjo naivaus JAV jaunimo kurstymą iš komunistinių kraštų pusės.

Daug išmoksta svetimuose kraštuose apsigyvenę emigrantai. Išmokome ir mes, o ypač mūsų kartos vaikai lankydami svetimas mokyklas, klausydami svetimų profesorių paskaitų, ne-

turinčių nieko bendro su mūsų tėvyne, net su tautybių skirtumais. O vis dėlto, nors JAV yra tautybių mišinys, bet jų visų dar niekas nesugebėjo suliedinti į vieną masę ir tikrai nesugebės. Galima laikinai įkalbėti sau nutautimą, galima ir rimtų priežasčių tam turėti, galima laikinai paklysti, kaip jau atsiranda paklydėlių ir sovietinio okupanto pavergtos Lietuvos klausimais. Kaip štai S-gos pirm. T. Blinstrubas, savo kalboje paminėdamas K. Karpį, kaip vieną pavyzdinčiausių išeivijos lietuvių, nurodė šių laikų priešingą jam liūdną pavyzdį, kur vienos org-jos simpoziumo pirm. pareiškė: "Lietuva yra laisva. Mums tik atrodo, kad ji nelaisva, kadangi mūsų tėvai nesutiko su nauja komunistine krašto valdžia".

Jeigu kas iš mūsų jaunės kartos taip mano, tai reiškia, kad mes tikrai per maža apie Lietuvos laisvės idėją kalbame išeivijoje. Ne visi tėvai sugeba perduoti vaikams, juk auklėjimas taip pat yra menas bei talentas, ne visi vaikai vienodai pasiduoda auklėjimui bei mokymui, ne visi paklusnūs tėvams, ne visi iš viso rūpinasi tokiomis klausimais, jie užsikrečia tikrai gatvės nuotaukomis. Tačiau tie, kurie eina viešai tokiomis klausimais kalbėti, diskutuoti, privalo patys plačiau apsisąsinti, jei nepasitiki ar nebemoka lietuvių kalbos, jiems literatūros netrūksta ir kitomis kalbomis. Apie jo vadinamą "laisvą" komunistinę Lietuvą trumpai ir aiškiai atsako savo tėvynės priešams pasidavęs enkavedistas A. Sniečkus: "Lietuvos Komunistų partija, vadovaudamasi marksizmo-leninizmo mokslu, pasisakė už socializmo statybą Lietuvoje bendroje sąjungoje su Tarybų Rusijos tautomis... (Tiesa, 1970 liepos 19 d.)."

Tik ir čia neapsiėjo be melo, gerai žinomo visam pasauliui, kad nepasiskė, o buvo Sovietų Rusijos okupuota. Bet, jeigu kam nors ir tas yra nežinoma, tai reikia manyti, kad jis yra vienas iš tų, apie kuriuos 1929.9.25 d. Draugas vedamajame teisingai ra-

Ir mūsų lietuviškajam išeivijos pasaulyje yra įvairių žmonių, įvairiai galvojančių, bet tokių, kaip aukščiau minėto simpoziumo pirmininkas mūsųose yra tikrai maža, bet jie rėksniai. Jie leidžia savo laikraštį daugiausia persispausdindami iš okupuotos Lietuvos spaudos, bet patys būdami menkai, kaip iš jų pasisakymų matome, apsišvietę dar stengiasi mokyti ir kitus redaktorius, kaip redaguoti. Įdomu, toki klausimą simpoziume pastačius, ar vis dar neprabilo susirinkimo dalyviai -- tylioji dauguma.

Skaudu ir koku, kai girdi laisvėje ir prabangoje gyvenančius tautiečius pateisinančius žiauriausia, negirdėta pasaulyje klasta pavergusių mūsų tėvynę okupantą. Juk mes, kuriems likimo buvo lemta pasirinkti laisvę, išvykome skelbti liudyti pasauliui tiesą apie tėvynės pavergimą ir tos mūsų pareigos pasibaigę tik su mumis arba Lietuvai atgavus nepriklausomybę.

Ir tikrai jau pats laikas ir mūsų tyliajai daugumai prabilti nedarant okupantui nuolaidų ir tiems, kurie į jį išsikibę stengiasi laisvės siekimo dviasį menkinti. Prabilti mūsų partizanų žodžiais:

Kaip gali tylėti, kada žemė šaukia / Akmenys vaitoja tėviškos miškos? / Kaip gali šypotis, užsidėjęs kaukę, / Kada brolių rankos tiesias į tavę...

Kas išdrįs įrodinėti, jog taip nebėra?

Pigiausias būdas aplankyti savo kilmės kraštą.

Jeigu jūs turite draugus ar gimines Europoje, ar nebūtų malonu nustebinti juos aplankymu.

Tik pakelkite telefono ragelį ir tuojau pat jūs galite kalbėtis su giminėmis namuose. Savaitinė kaina "person-to-person" pirmas tris minutes su dauguma Europos kraštų yra tik 12 dol. (pridėkit federal tax). Ir nužemintos kainos pritaikomos daugeliui vietų specialiomis nakties valandomis ir sekmadieniais. Telefono operatorė gali jums duoti visas smulkmenas.

Skambinti į užsienį yra labai lengva, tik pasukit "OPERATOR" ir ji sutvarkys visa kita.

Linkime malonaus apsilankymo su giminėmis savo namuose.

LAIDOTUVIU DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Jaunieji Vytautas ir Birutė Radzivanai New Yorke. Iš kairės: S. Sabulis, V. Knistautas, S. Knistautienė, J. Sabulis, R. Krapavickaitė, Vytautas ir Birutė Radzivanai, A. Radzivanienė, dr. B. Radzivas, A. Lutkonienė ir J. Lutkonis.

NUOTAKA IŠ AUSTRALIJOS

Kai lietuvis iš New Yorko išsimyli lietuvaite iš Australijos ir sukuria taip pageidaujamą lietuvišką šeimą, idomu skaitytojui kaip tas atsitiko.

Ta porėlė -- inž. Vytautas Radzivas ir Birutė Garnytė.

Tas įvykis parodo ir kaip naudinga jaunimui dalyvauti savo lietuviškoje veikloje.

Atsimename -- 1968 metais New Yorke įvyko Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas. Birutė Garnytė buvo tame šiame Australijos lietuvių delegacijos narė.

Jos tėvai parašė savo pažįstamiems Clevelande, V. ir S. Knistautams, atvykusiems čia iš Australijos prieš 10 metų, kad jų dukrai bus reikalinga apsistojimui vieta seimo laikotarpiu.

S. Knistautienė rekomendavo dr. Bronių ir dr. Apolonią Radzivanus, gyvenančius Richmond Hill, N.Y.

Atvykus į New Yorką, delegatė Garnytė, priimta Radzivanų viešnia, susipažino su jų sūnum Vytautu. Jų pažintis liko ne nutraukiama.

Inž. Vytautas Radzivas šios vasaros birželio pradžioje išskrido į Australiją, ir ten su Birute susižiedavo. Gi

rugp. 22 d. jiedu susituokė.

Po vestuvių atsisveikinant su jaunosios tėvais, Vytautas savo nuotaką išsivežė į New Yorką. Skrisdami, kelionėje aplankė pasaulinę parodą Japonijoje.

Vytauto tėvai jauniems surengė iškilmingas sutiktuves -- tai buvo lyg antros vestuvės. Brooklyne, rugsėjo 20 d. Apreiškimo parapijos bažnyčioje atlaikyta specialios pamaldos su bažnytiniu jaunam

vedžių palaiminimu. Šioje iškilmėje neužmiršta pakviesti ir piršlius p.p. Knistautus iš Clevelando.

Jaunojo tėvai yra žinomi visuomenės veikėjai: dr. B. Radzivas yra VLIKo narys, dr. Apolonią Radzivanienė daugelio organizacijų veikėja. Pats inž. Vytautas yra pirmininku choro, kuris bažnyčioje, jaunavedžių pamaldose, giedoja.

(ks)

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

Australijos LB Sydnejaus apylinkė jaunimo būrelis, kuris dalyvauja jaunimo koncerte Lietuvių Dienų metu Melbourne.

JURGIS GLIAUDA

JUOZAS TUMAS – VAIŽGANTAS žmogus ir asmenybė (4)

(Paskaitos metmenys)

-- Mūsų literatūra kyla ir plinta, ir nebesu-
prantama, -- kartais jis sakė. -- Lygiai kaip su
mūsų opera. Nusivedė miestietis dėdė kaimietį į
operą. Ir sako dėdė, operą išklauses. Gražu tai gra-
žu, ale visvien ne mūsų armonika.

Iš kur tas anekdotinis pokštėlis? Ar tai ir vėl
nėra iš gyvenimo išplėstas siužetas Vaižganto kū-
riniui, toks sodrus ir toks efektingas.

Jis turėjo savo ūkį: tai buvo taksiukas Kaukas
ir dvi kanarėlės. Sako, kad ir dabar vienos kanarė-
lės iškamša yra Literatūros muziejuje. Tame pat
muziejuje turėjo būti ir Vaižganto kailiniai. Aš vis
tariuosi, kad man ir teko tada matyti Vaižgantą su
Jakštu tais kailiniais apsirengusį. Bet per sovieti-
nės invazijos sąmyšį, kailiniai iš muziejaus patal-
pos dingo. Gal būtų ir dabar kas šiltai pražiemavo-
ja su Tumo Vaižganto kailiniais tarybinėje Lietu-
voje?

Tai judrus kunigas, rašytojas, dėstytojas, vei-
kėjas kuriam tauta buvo nepamainoma širdies tik-
rovė Lietuvių katalikų mokslo akademijos suvažia-
vime Toronte pereitą mėnesį aptarė ir nusakė Jo-
nas Aistis.

Nepamainomas širdies tikrovė, kad ir savo pa-
tetika nepatenkintų paties Vaižganto, yra geras nu-

sakymas. Jis save kartą taip aptarė laiške, atsaky-
damas dar 1917 metais į sveikinimą: Gerosios po-
naitėlės, kad jūs tai manęs tokio patamsio žmogaus
neužmirštate. Aš tik niekai tuo žvilgsniu, esu tik-
ras storžievis. Dabar politikos metu -- visiškai pa-
sidariau bergždžias...

Metas tikrai buvo sunkus tie 1917 metai, tada
Vaižgantas dar smarkiai dalyvavo politikoje. Jo
asmens dinamika dar neturėjo vienos krypties ta-
ko. Jaunystėje nuolatos kilnotas iš vienos parapi-
jos į kitą, vyskupijoje jis buvo vienas iš mažumos
tų kunigų, kurie veržėsi iš rutinos, kvėpavo lietu-
viška dvasia ir kaip toks jis buvo neproteguojamas
ir labai nepageidaujamas. Toks jis liko ir Nepri-
klausomos Lietuvos metais. Vienas iš labai nedau-
gelio kunigų jis sustoja prie tos studentų organi-
zacijos, kuri veikimo primatu pastatė grynai lietu-
viškos veiklos elementą, 1922 metais lapkričio mėn.
Vaižgantas dalyvauja Neo-Lithuania korporacijos
steigime, 1923 metais jis šventina korporacijos rū-
mų statybos kartinį akmenį, ir kada tie rūmai iš-
augo Parodos gatvės ir Kauno Ažuolyno erdvėje,
jis 1928 metais vasario 18 d. pašventina korporaci-
jos rūmus ir pasako pamokslą.

Initium semestri šventėse jis nenuilstamai da-
lyvauja ir kalba atrasdamas savo optimizmo meto-
du tartuose žodžiuose naujų idėjų ir gairių.

Tose kalbose jis ragino domėtis socialiniais,
politiniais, kultūriniais reikalais. Jeigu būtų išli-
kusios tos kalbos, ir jeigu būtų išlikę pamokslų teks-
tai, pasakyti Vytauto bažnyčioje, mes turėtumėm pil-
nesnį Vaižgantą. Bet jis nepakeistų mūsų vaizdavi-
me to, kuris jau susiformavo. Kelių jo posakių ir ke-
lių jo pasiūlymų tokių spalvingų, strazdeliškai - eks-
centriškų, nuoširdžiai - drąsių užtekų sudaryti jo
vaizdą. Išlikę jo kalbų ir pamokslų tekstai tik pra-

platintų jo jau turimą vaizdą.

Kaip jau vėliau svarstė, kyla klausimas, kodėl
Vaižgantas taip arti suėjo su visiškai neturinčia
konfesinio pobūdžio korporacija, kurioje paskirų kon-
fesijų išpažinimas beturėjo reikšmės ir kurios šū-
kis Pro Patria nelietė religinio aspekto? Nuostabu
ir tai, kad Maironis buvo arti susijęs su Neo-Lithu-
ania korporacija. Vaižgantas buvo vienas iš pirmų
jų dvasiškių kuris užsidėjo garbės nario spalvas. Si-
tas klausimas ilgą laiką buvo gana jautrus supras-
ti ano meto dvasiški, katalikų kunigą, sutikusį globo-
ti nereliginio aspekto studentų korporaciją. Galima
galvoti, kad korporacijos siekliai: tautos didybė, jos
garbė ir gerovė, asmenybės ugdymas, jau 1922 me-
tais imponavo Vaižgantui, kaip atrasta tautybės ir
veiklos sintezė. Praėjęs tokią ilgą kelią, kaipo kuni-
gas savo nerespekto ženkle, jis tartum pajuto, kad
įmanoma praktikuoti savą tautinę gyvenimo filo-
sofiją, nesurištą su pašaukimo profesija, nei su sa-
vo luomo tvarkymosi statutais. Pagaliau jis visad
buvo tās, kas vėliau buvo vadinama kunigo liberalo
tipu. Jis savy neturėjo gana avantiuristiniai intelek-
tualinio raugo, kuris pildė Mykolaitį-Putiną. Vaiž-
gantas buvo darbo ir pareigos žmogus. Savo laiku
Kostas Radžvilas (Korsakas) pasinaudodamas tada
jo sugautu viršūnėse Plechanovo metodu, bandė ap-
tarti kaip reiškiiasi lietuvių literatūroje tas didysis
Lietuvos ūkininkas - Vaižgantas. Su kokiais verty-
bių matais jis įžengia į intelektualinę kūrybinę sferą.
Ir vargšas Korsakas paskelbė pampfletinio po-
būdžio studiją, kurioje pripažino jo nuomone, pra-
gaštingai pabrėžto lietuviško ūkininkiško primato
buvimą. O mums tai yra savitumas, galia, realy-
bės kvėpavimas, kur greta meninės tikrovės yra so-
cialinio turto aruodai.

(Bus daugiau)

• LITHUANIA 700

YEARS. Redagavo dr. A. Gerutis. Anglų kalboje. 476 psl. didelio formato. Išleido Lietuvos Nepriklausomybės Fondas. Kaina \$12.00.

Jus džiaugsitės
gyvenimu daugiau
su State Savings

**MĖNESINIŲ
ČEKIŲ**

Mes siūsiame Jums čekį se-
kant mėnesį -- ir kiekvieną
mėnesį -- kol jūs pasakysite
mums sustoti!

Tik investuokite \$1,000 ar
daugiau į State Savings tau-
pymo sertifikatus -- Jūs už-
dirbsite milžinišką 5.25% per
metus, išmokamus Jums (ar
kam kitam nurodytumėte) su
MĖNESINIŲ ČEKIŲ.

Skambinkit ar
ateikit pilnom
smulkmenom nemokamo
patarnavimo!

**State
Savings**

AND LOAN COMPANY

4065 Mayfield Rd., South Euclid
11623 Buckeye Rd., Cleveland
30500 Lake Shore Boulevard, Willowick

M A L E

OWNER OPERATORS
with late model tractors.

Please apply

DAVIS MOTOR EXPRESS

1312 SCHUSTER
KALAMAZOO, MICH.
(616) 345-1129

(77-83)

**foto
V. MAŽELIS**

Tel. HY 7-4677

- vestuvės: SPALVOTA ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus)
- portretūra
- meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai

422 MENAHAN St. — Ridgewood, N. Y. 11237

Tautos šventės minėjimo, įvykusio Philadelphijoje rugsėjo 26 d., programos išpildymo dalyviai. Iš kairės: kun. K. Saklauskas, I. Veblaitienė, V. Matonis, E. Čekienė, J. Stankūnas, I. Stankūnaitė-Silva, prof. J. Puzinas, O. Valaškaitė ir inž. V. Gruzdis.

TAUTOS ŠVENTĖ PHILADELPHIJOJE

JUOZAS BUBELIS

Kai per ištisą eilę metų čia niekas iš esamų organizacijų nesiėmė paminėti Rugsėjo Aštuntąją -- Lietuvių Tautos šventę, primenančią Vytauto Didžiojo laikais Lietuvos galybę ir jo vainikavimą karalium su kakti, tai dabar ALT S-gos Philadelphijos skyrius stvėrėsi tokį paminėjimą praveisti platesniu mastu, įpinant ir meniskąją dalį. Minėjimas įvyko rugsėjo 26 d. Lietuvių Muzikalinio klubo patalpose, Philadelphijoje.

Trumpu žodžiu minėjimą atidarė ALT S-gos skyriaus pirm. Vytautas Matonis, pakviesdamas kun. K. Sakalauską sukalbėti invokaciją, o po jos buvo pakviestas prof. J. Puzinas kalbėti apie Rugsėjo Aštuntosios dienos prasmę. Prelegentas padarė lietuvių tautos istorinę apžvalgą, daugiau išryškindamas XIV šimtmečio pirmoje pusėje Lietuvos valstybės didybę, kai Vytautas 1430 m. turėjo vainikuotis Lietuvos karaliumi, o taip pat priminė ir tas visas jo gallmečio negeroves, kurios privėdė prie Lietuvos valstybės sunaikimo.

Toliau jautriu žodžiu prabilo žymi visuomenės veikėja ir uoli spaudos darbuotoja, knygos Lithuania 700 Years iš-

leidimo iniciatorė E. Čekienė iš New Yorko. Ji šį kartą čia ėmėsi misijos pristatyti tą knygą su sirinkusiais lietuvių visuomenei šitaip tardama:

-- Šiandien čia susirinkome paminėti mūsų tautos šventę. Kol mes būsime pajėgūs susirinkti ir žymiuosius praeities tautos įvykius prisiminti, žvelgti į ateitį, tol mūsų viltys atstatyti nepriklausomą Lietuvą nebus. Tačiau daug reikšmingesnis sukausties minėjimas yra tas, kuris minimus įvykius atžymi pastovesniais darbais. Tokių darbų tarpe laikytini leidiniai tiems įvykiams uždokumentuoti ir vispusiškai nušviesti. Jie reikalingi mums patiems -- būsimoms kartoms, bet taip pat ir visiems tiems, kurie norės mums pagelbėti mūsų kovoje dėl savo tautos teisių į laisvę.

Neseniai įvairiais būdais minėjome reikšmingiausią mums sukaustį 50 metų Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Minėjome visa išeivija bendrai, minėjome organizacijos atskirai. Kreipėmės į laisvojo pasaulio vyriausybės ir parlamentus, šaukėmės į Jungtines Tautas, kad likviduotų Sovietų Sąjungos agresiją prieš Lietuvą.

vą, ir į žmonijos sąžinę, kad paremtų Lietuvos pastangas nepriklausomybei atstatyti. Žodžiu, visais būdais ir galimais informavome svetimuosius.

Visos mūsų delegacijos stengėsi aprūpinti spauda numatytus lankyti svetimų valstybių atstovus, politikus, žurnalistus, profesorius ir apamai inteligentiją, kuri formuoja savo krašto visuomenės nuomonę ir kuri turi įtakos krašto vyriausybei. Ta proga noriu paminėti, kad ir Lietuvos Nepriklausomybės Fondas idėjo stambų įnašą į Lietuvos Laisvės Kovos metus, išleisdamas anglų kalba informacinį veikalą apie 500 psl. pusantro tūkstančio egz. apie Lietuvą -- Lithuania 700

Years.

Veikalas parašytas penkių autorių: prof. J. Puzino, dr. A. Geručio, prof. J. Jakšto, min. S. Lozoraičio ir A. Budreckio. Jis buvo išleistas jubiliejiniais metais, bet šiandien jį pravartu paminėti todėl, kad šiemet išėjo antroji pataisyta laida 1000 egz. tiražu. Tai yra pirmoji didesnės apimties knyga anglų kalboje informuojanti apie Lietuvą, o autoriai, savo sričių žinovai darbą atliko kruopščiai ir sąžiningai, ne partinių ambicijų

įpatenkinimui, ne pasipelnymo tikslu, o tik todėl, kad mūsų išeivijai tokios informacijos labai trūko. Jie dirbo parodydami daug pasiaukojimo bendram tautos reikalui.

Toliau kalbėjo nupasakojo kam pirmiausiai buvo išsiuntinėjama šioji knyga ir kas kokius atsiliepimus jai prisiuntė.

Lithania 700 Years buvo išsiuntinėta nemokamai lietuvių ir amerikiečių spaudai, kurios profesionalų kritikų vertinimai, visi teigiami; nušėmė knygos pasisekimą ir svetimųjų tarpe, ypač "Foreign Affairs", Library Journal (1969, VI, 15) Publishers Weekly (1969 nr. 13), nes tų recenzijų gale buvo pažymėta -- rekomenduotina įsigyti bibliotekoms. Nuo tada pradėjo užsisakyti Amerikos ir kitų kraštų bibliotekos per leidyklą. Atkreipė dėmesį ir lietuviai, iš jų laiškai su čekiais pradėjo ateiti iš visų kraštų vartojančių anglų kalbą, kas rodo, kad lietuvis, nežiūrint kur begyventų ir kaip ilgai būtų atskirtas nuo tėvynės, bet jos niekuomet nepamiršta, sielo-

jasi jos laisvės atstatymu ir lietuviybės palaikymu svetur. Laiškai atėina ir anglų kalba rašyti (iš senosios kartos lietuvių) prašant atsiųsti ne jiems, bet sūnui ar dukrai ir dažnai universiteto adresu, kuriame studijuoja. Būna prašytojų, kad knygą siųsti svetimos tautybės žentui ar marčiai, nebemokantiems lietuviškai vaikams ar anūkams. Bet svarbiausias laiškelis atėjo tokio turinio: prita-

(Nukelta į 6 psl.)

JUOZO BAGDONO PARODA DETROITE

(Atkelta iš 1 psl.)

liai, be teoretinių nuosprendžių ar nustatytų terminų. Dirbu taip, kaip jaučiu ir kaip diktuoja protas ir jausmas, sąmonė ir pasąmonė, visos kitos kūrybinės galios, kurių negalima perstatinėti pagal norą, reikalą ar laiką.

-- Kiek žinau, Jūs esate reiškęsi taip pat keramikoje ir skulptūroje, ar šiuo metu ką nors darote šioje srityje?

-- Keramikoje daug dirbau gyvendamas Pie-

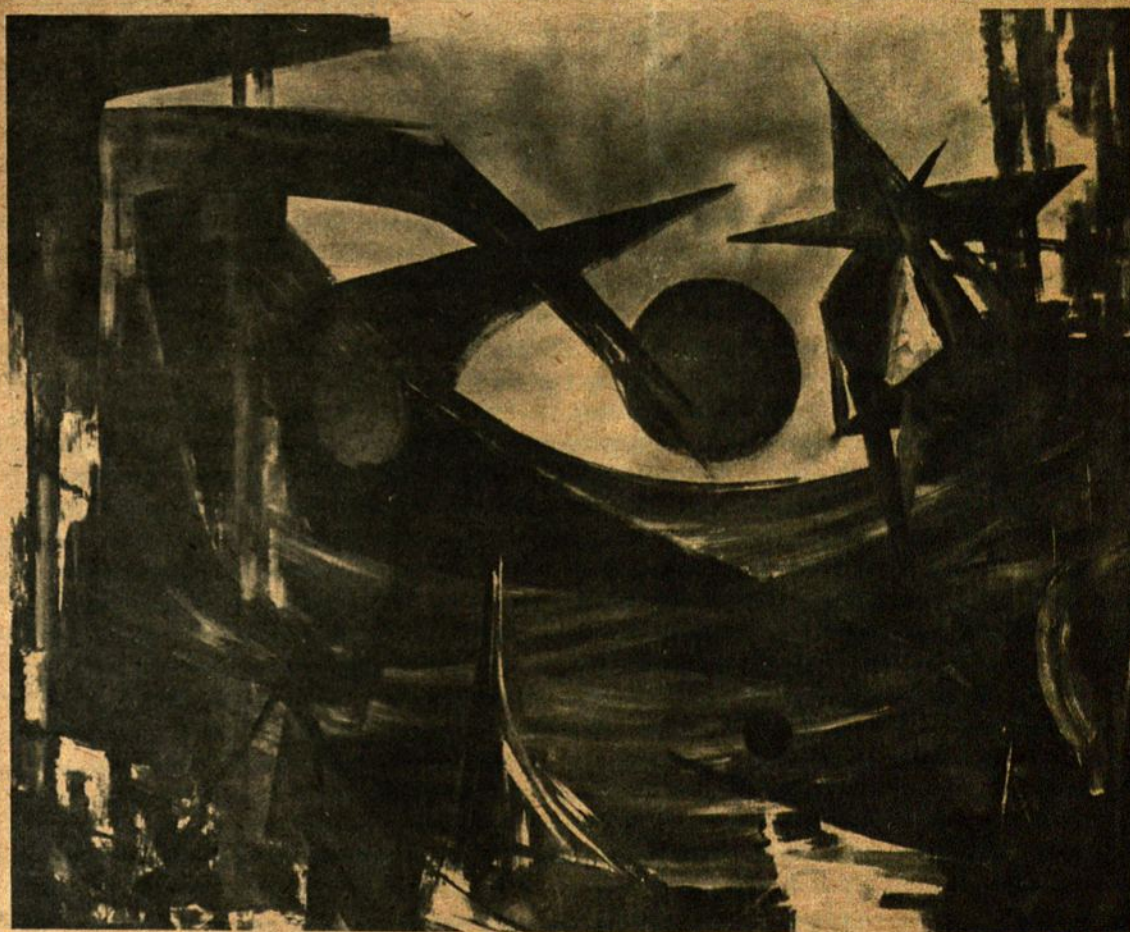
tų Amerikoje ir šiek tiek Washingtone. New Yorke neturiu sąlygų nei galimybių. Skulptūrai ir keramikai reikia turėti atitinkamą studiją su įrengimais.

-- Spaudoje buvo užuominų, kad tapote paveikslus laisvės kovų temomis, ar tai užsakymas ar konkursui, kurį skelbia Laisvosios Lietuvos leidėjai?

-- Nei užsakymui nei konkursui. Idėją pavaizduoti lietuvių kovas už laisvę ir mūsų partizanų veiksmus nešiojau jau labai seniai. Pasitakė proga gauti šioji tokią patalpą, nešaldomą ir nešildomą, kurioje galiu išsiteikti su didesnio formato drobėmis, tad prie jų ir dirbu. Tai batalistika. Šie darbai dar tik įpusėjo.

• Dail. Juozo Bagdono kūrinių paroda Detroite prasideda š. m. spalio 17 d. ir tęsis iki 25 d. Lankymo valandos: 17 d., šeštadienį, 2-6 val. v., sekmadienį nuo 12 val. iki 6 val. vak. Darbo dienomis nuo 4-7 val. vak. Spalio 25 d. atidaryta 11:30 iki 6 val. vak.

Paroda vyksta Lietuvių Namuose, 3009 Tilman St., Detroite.

JUOZAS BAGDONAS

Iš parodos, kuri įvyksta spalio 17-25 Detroite, Lietuvių Namuose.

Kompozicija (8 x 6 pėdų)

Špionažo Karas

PIERRE NORD

(22)

Liudininkas buvo inžinierius iš prancūzų kontravalybos, bet jis nesistengė kalbėti per daug moksliskai.

-- Modernioji fonetika, -- sakė jis, -- suskaldė žmogaus balsą į keliasdešimt elementų, aš nežinau tiksliai kiek, bet sakykim apie penkiasdešimt. Turint tuos penkiasdešimt garsų iš XY balso užrašymo, galima sukurti ištisą jo kalbą, kuri būtų priskirta jam, nors tikrumoje jis jos niekad nebūtų sakęs ir padirbimą labai sunku atpažinti. Tam reikalui prekyboje egzistuoja Bell Telephone bendrovės aparatas Vocoder, kuris turi klavišus kaip rašomosios mašinėlės, nurodančius tuos penkiasdešimt kalbos elementų, ir juos spaudžiant sukurama kalba, rekorduojama į juostą. Tokiu būdu galima sukurti, kad prezidentas Nixonas ar de Gaulle, sušauktų "Tegyvuoja sovietai!" Aišku galima klausytoją bandyti įtikinti motyvuojant politinę, istorinę ar intelektualinę priežastį, kad tai nėra Nixono ar de Gaulle žodžiai. Bet moksliskai negalima įrodyti. Dėl paprastos priežasties, nes tai tikrai bus Nixono ar de Gaulle balsas.

Mūsų atvejuje, tėsė toliau inžinierius, rusai Prancūzijoje įrekordavo Routier kalbą, kurią Maskvoje suskaldė ir paskui savo laboratorijoje sukūrė

jo kalbą, kokia jiems buvo reikalinga, dialoguojant su gen. Karbinu, kuris tikrai pats įkalbėjo į juostą.

-- Bet koku būdu jūs tai galėjote žinoti, -- sušuko pirmininkas Eisenberg, -- jei sakėte kad moksliskai negalima atskirti tikros kalbos nuo padirbtos. Inžinierius atsisuko į plk. Dubois.

-- Jūs galite sakyti, -- pasakė Dubois.

Visi pastebėjo, kad šiuo momentu Vlasovas pasilenkė į priekį ir sunkiai kvėpuodamas stengėsi nepraleisti nė vieno žodžio.

-- Ar aš tikrai galiu viską sakyti? -- paklausė liudininkas.

-- Gerai, aš pasakysiu jūsų vietoje, -- pasakė Dubois. -- Techniškas demonstravimas būtų labai komplikotas, bet mes pasiryžę pademonstruoti CIA specialistams, kurie manau tuo reikalu domėsis. Kadangi čia buvo dialogas, tai galima buvo lengvai pastebėti skirtumą tarp gen. Karbino ir vadinamojo Barino balso įrekordavimo. Barino, arba, kaip norėta įrodyti Routier, balsas buvo iš atskirų gabalų. Jo frazėje buvo nevienodo stiprumo garsų ir tarpų, kurie paprastai ausiai nepastebimi, bet galima buvo detektuoti su moksliniu aparatu.

Vlasovas krūptelėjo. Dubois atsisuko į jį.

-- Jūs neturėjote šanso, -- pasakė jis. -- Jūs sugalvojote milžinišką politinio apnuodijimo operaciją, kokią kas buvo išgalvojęs mūsų laikais. Jums buvo atviras kelias į pasisekimą. Deja jums nepasisekė ir suklupote šitoje vietoje.

Aš manau, tėsė jis toliau, kad galiu dabar parodyti šito manevro mechanizmą. Rusai numato karą su Kinija. Šitas karas turėsias įvykti pagal jų hipotezę tarp 1975 ir 1978 metų. Tad jų žvalgyba deda visas pastangas politinėje ir karinėje srityje, kad netektų kariuoti dviejuose frontuose. Politiskai sovietai ruošia naują Jaltą su Amerika. Kariškai jie stipri-

nasi vakaruose, ypač sustiprindami savo kontrolę Čekoslovakijoje ir savo laivyną įvesdami į Viduržemio jūrą. Kad susilpninus vakariečius, K.G.B. gavo misiją suskaldyti vakarų valstybes, įnešant nepasitikėjimą CIA ir kitom vakariečių žvalgybų tarnybom. Kas reiškia sukurti nepasitikėjimo atmosferą tarp Amerikos ir jos sąjungininkų, sugriauti NATO, nes patys amerikiečiai skelbia, kad CIA yra nematoma Amerikos vyriausybė.

Šios priemonės tikslas: įtikinti amerikiečius kad visi Europos sąjungininkai yra "užkrėsti" komunistinėmis bacilomis, supuvę ir manevruojami Maskvos agentų, kurie turi susisukę lizdus vakarų vyriausybėse. Tai buvo pati ambicingiausia užnuodijimo programa, kokią kuri nors valstybė drįso panaudoti.

Bet K.G.B. be kitko gavo ir kitą misiją. Patys didžiausieji jų agentai vakaruose rizikavo būti atidengti 1968 m. pabaigoje, jie buvo "perdegti". Sovietų žvalgybai buvo pavesta bet kokia kaina juos išgelbėti, į jų vietą sukompromituojant nekaltus, kaip vokiečių gen. Felseną.

Abi misijos buvo patikėtos vykdyti vienam žmogui. Vlasovas iš G.R.U. buvo angažuotas dėl K.G.B. ir savo uždavinį atliko du trečdalius.

Visų nustebimui Vlasovas leidosi įtraukiamas į dialogą su pulk. Dubois.

-- Geriau paaiškinkite, pulkininke, kur, kada ir kaip aš sukludau.

-- Kaip sakiau, pradžioje jums gerai pasisekė, -- atsakė Dubois. -- Nuo jūsų stipraus įsitaisymo vakaruose priklausė pasisekimas. Aš būsiu labai diskretiškas apie jūsų išimylėjimą. Tai jūsų asmeniškasis reikalas ir palieku tai jūsų sąžinei. Bet sveikinu, jūs mokėjote sužavėti ponį Lee.

(Bus daugiau)

Aldona Tamošiūnaitė ir Antanas Račas susituokę Chicagoje.
V. Noreikos nuotrauka

NAUJA LIETUVIŠKA ŠEIMA

Rugsėjo 20 d. Nekalto švč. P. Marijos Prasidėjimo bažnyčioje, Chicagoje įvyko Alberto ir Aldonos Tamošiūnų dukters Aldutės su Antanu Raču sutuoktuvės.

Jaunuosius sutuokė Tėvas Raibūžis. Sutuoktūvių metu giedojo sol. N. Linkevičiūtė.

Aldutė Tamošiūnaitė gimė tremtyje. Su tėveliais atvyko į Ameriką ir apsigyveno Chicagoje. Čia baigė gimnaziją ir Illinois U-te biologijos mokslus. Be to baigė Medical Technikumą. Gi Antanas Račas taip pat gimęs tremtyje, atvyko į Ameriką ir apsigyveno Chicagoje. Netekęs tėvelio, jo mamytė rūpinosi, kad jis baigtų gimnaziją ir Illinois

U-te elektroninius mokslus ir įsigydamas inžinieriaus laipsnį. Šiuo metu ruošiasi magistro laipsniui. Taigi abu jaunuoliai yra baigę aukštuosius mokslus ir atsisotę ant tvirto ekonominio pagrindo.

Abu jaunieji Aldutė ir Antanas Račas yra pasižymėję visuomeniniame gyvenime. Nuo jaunystės abu priklausė skautų organizacijai, o dabar abu yra skautai akademikai.

Paga usėjusios vedybos lietuvių tarpe rodo, kad akademinio jaunimo dalyvavimas organizacijose yra labai svarbus ir naudingas dalykas, tiek lietuvių palaikime tiek ir lietuviškų šeimų sudaryme.

Vestuvių vaišės vyko gra-

TAUTOS ŠVENTĖ PHILADELPHIJOJ

(Atkelta iš 5 psl.)

riant Jūsų atliktam darbui, išleidžiant anglų kalba knygą, Lietuva 700 metų būvyje, esu nusistatęs ir aš šiek tiek prisidėti nuperkant 500 egz. tos knygos ir pavedant pačiam LNF išsiuntinėti JAV mokslo institucijoms. Čia pridėdamas čekis su linkėjimais Fondui ugdati lietuviškumą bei tautinį susipratimą. Tokiuo geradariu buvo Gasparas Kazlauskas iš Los Angeles.

E. Čekienė savo kalbos baigmėje padėjo kvietėjams į čia atvykti suteikiant progą Lithuania 700 Years knygą pristatyti ir pasisvečiuoti. Pasveikino prof. J. Puziną švenčiantį garbingą 65 metų amžiaus sukaktį palinkėdama dar daug kūrybingų metų ir gyvenime geros sėkmės. Po gan prasmingų pirmųjų kalbų sekė meniškoji dalis. Solistė Irena Stankūnaitė - Silva pradžioje padainavo šešias dainėles sukponuotas lietuvių kompozitorių, o savo pasirodymo antrojo daly dainavo iš svetimųjų kūrybos. Solistė susilaukė iš klausytojų tinkamo įvertini-

mo, o tam pripažinimui lydėjo audringi plojimai. Ji nesibrangino publikos išsūkiamu -- padainavo dar porą smagių dainelių. Solistei akompanavo jos tėvelis, muz. Juozas Stankūnas.

Po trumpos pertraukos į sceną išėjo dailiojo žodžio išpildytoja Irena Veblaitienė. Ji kaip ir visuomet su dideliu įsijautimu ir meile lietuviškam žodžiui interpretavo patriotinius eilėraščius.

Išsenkant meniškai programos daliai buvo parodyta dar viena naujovė, visuomenei pristatyta jauna lietuvaite Onutė Valašinaitė, kuri yra laimėjusi Nationalities Queen titulą.

Tautos šventės minėjime ji pasirodė tautinio rūbo apdare ir tarė trumpą padėkos žodį ALT S-gos Philadelphijos skyriaus v-bai, kuri ją išstatė kandidate karalaitės titului laimėti, o taip pat pažadėjo taip gyventi ir veikti nenutolstant nuo tautinės savigarbos ir gero yardo.

Inž. V. Gruzdis savo žodyje didžiai įvertino nepaprastus jaunimo pasirodymus svetimtaučiu tarpe garsinant lietuvių tautos vardą.

Uždarydamas Tautos Šventės minėjimą jis dėkojo programos išpildytojoms bei išpildytojams talkininkams ir atsilankiusiajai lietuvių visuo-

žioje St. Nicholas salėje. Dalyvavo virš 300 kviestų svečių.

Vaišėms vadovavo A. Silūnas.

Vestuvinėje puotoje buvo matyti daug akademinio jaunimo. Protarpiais skambėjo nuotaikingos dainos, pareikšta eilė sveikinimų.

Taigi, gražiai išauklėta lietuviška šeima atėjo į gyvenimą. Mano linkėjimai yra, kad Aldutė ir Antaną Račus lydėtų šeimyninė laimė, pasisekimas ir tyras gyvenimo džiaugsmas.

Juozas Jurevičius

Australijos LB garbės narys A. Bauža ir ponė neseniai buvo pagerbti Sydnėjaus apylinkės 20 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga.
V. Vilkaičio nuotrauka

menei. Jis, kaip ALTS-gos Rytų Apygardos pirmininkas ypatingai įvertino Philadelphijos skyriaus gražias pastangas įvedant į tradiciją minėti Tautos Šventę išeivijoje.

Jis pristatė visuomenei prof. J. Puziną, kaip sukaktuvininką minint 65 metų amžiaus sukaktį. Jam buvo sugiedota ilgiausių metų.

Nors tuo metu patalpose buvo nepaprastai karšta ir tvanku, bet visuomenė dar ilgai svečiavosi, žmonėjosi ir vaišinosi, o taip pat prie geros muzikos ir linksmai pasišoko.

proporcingai atitinkamą dalį kiekvienam akcininkui, kuris atsilieptų ir įteiktų prašymą raštu, pristatydamas reikiamus įrodymus tokiam reikalavimui. Dešimčiai metų prėjus nuo šio Teismo įsakymo, likusi neįšmokėta suma, laikoma Patikėtinio teisėmis, privalo būti atiduota Lithuanian Village Inc. bendrovei naudotis jos reikalams. Tačiau Lithuanian Village Inc. bendrovė ir toliau lieka atsakinga ir sutinka išmokėti priklausančią dalį visiems akcininkams, kurie įteiks rašutprašymą ir pristatys tinkamus įrodymus dokumentus tokiam reikalavimui.

Lithuanian Village, Inc., paskyrus ją Patikėtinio ir jai gavus likusią nepaskirstytą sumą, įpareigojama raštu pranešti Teismui apie tos sumos gavimą ir savo kaip Patikėtinio atsakomybę bei išpareigojimus.

LITHUANIAN HALL INC. By Paul P. Chalko Attorney at Law 409 Park Building Cleveland, Ohio 44114

Visais draudimo reikalais kreipkitės į prityrusį atstovą — V. GIEDRAITĮ, telefonas 944-6835, kuris suteiks Jums reikalingas informacijas.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

VIEŠAS PRANEŠIMAS

LITHUANIAN HALL INC. BENDROVĖS PANAIKINIMAS

Pranešama, kad Cuyahogos apskrities teismui (Common Pleas Court of Cuyahoga County) įteiktas prašymas, registruotas No. 886169, leisti Lithuanian Hall Inc. bendrovės direktoriams parduoti vienintėlį pagrindinę šios bendrovės nuosavybę, kurią sudaro nekilnojamas turtas esantis 6835 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. Teismas yra prašomas leisti panaikinti bendrovę, pardavus minėtą nekilnojamąjį turtą, ir nustatyti tvarką, kaip turi būti padalinti pinigai gauti iš šio turto pardavimo.

Remiantis Teismo įsakymu, pranešama visiems Lithuanian Hall Inc. akcininkams, kad viešas apklausinėjimas šiam prašymui patenkinti įvyks Cuyahogos apskrities teisme 1970 lapkričio 7 dieną 10 val. ryto teisėjo George J. Mc Monagle kambaryje No. 1. Jeigu Teismas minėtą apklausinėjimo dieną arba prieš tai negaus priešingų pareiškimų su rimtomis priežastimis, kodėl toks prašymas turėtų būti nepatenkintas, tada Teismas įsakys sekantį:

1. Lithuanian Hall Inc. direktoriams leidžiama parduoti vienintėlį ir pagrindinę šios bendrovės nuosavybę, kurią sudaro nekilnojamas turtas esantis 6835 Superior Avenue, Cleveland, Ohio, už aukščiausią galimą gauti sumą.

2. Gautieji iš šio par-

davimo pinigai turi būti paskirstyti tokia tvarka:

a. apmokėtos visos bendrovės skolos, jeigu tokių yra, visiems kreditoriams,

b. išmokėti likusią sumą proporcingai pagal turimų akcijų skaičių visiems akcininkams, kurių yra žinomas adresas ar gyvenamoji vietovė,

c. išmokėti Lithuanian Village Inc. bendrovei turimų akcininkų dalį, kurių adresas ar gyvenamoji vietovė yra nežinomi, Patikėtinio (Trustee) teisėmis.

Šis patikėtinis (Trustee) privalo gautąją sumą padėti į Ohio valstybėje veikiančią banką ar Trust bendrovę ir privalo išmokėti iš tos sumos

Pasiskubinkite įsigyti

AGONIJA

— I Š K I R P T I —

DIRVOS ADMINISTRACIJAI
6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol., už kuriuos prašau atsiųsti:

..... egz. J. Gliaudos romaną "AGONIJA".
Kaina 5 doleriai.

Pavardė ir vardas

Adresas

JEI JŪS NORITE SIŪSTI
SIUNTINIŲ — DOVANAS Į LIETUVĄ IR
VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS
FIRMOS
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY,
Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

Tel. (212) 581-6590
(212) 581-7729

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma — skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

• ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street	HE 5-1654
• BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street	DI 2-4240
• BROOKLYN, N.Y. — 1536 Bedford Avenue	IN 7-6465
• BUFFALO, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	TX 5-0700
• CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue	HU 6-2818
• CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue	PR 1-0696
• DETROIT, MICH. — 11801 Joe Campau Avenue	385-6780
• FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres	363-0494
• HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Joe Campau Avenue	365-6740
• HARTFORD, CONN. — 122-128 Hillside Ave.	249-6216
• JERSEY CITY, N.J. — 219 Montgomery Street	HE 5-6369
• LOS ANGELES, CAL. — 107 So. Vermont Avenue	DU 5-6550
• NEWARK, N.J. — 378 Market Street	MI 2-2452
• NEW YORK, N.Y. — 78 Second Avenue	OR 4-1540
• PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue	PO 9-4507
• RAHWAY, N.J. — 47 E. Milton Ave.	381-8997
• SO. BOSTON, MASS. — 396 W. Broadway	AN 8-1120
• SOUTH RIVER, N.J. — 46 Whitehead Avenue	CL 7-6320
• SYRACUSE, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
• TRENTON, N.J. — 1152 Deutz Avenue	EX 2-0306
• UTICA, N.Y. — 963 Bleeker Street	RE 2-7476

BALFO VAJUS

Atsistatydinus BALFo Clevelando skyriaus valdybos pirmininkui Edvardui Stepui, valdybos papildymui skyriaus valdyba savo posėdyje 1970 m. rugsėjo 27 d. kooptavo Vincą Akelaitį ir naujai pasiskirstė pareigomis sekančiai: Vinčas Akelaitis — pirmininkas, Feliksas Eidimtas — vicepirmininkas, Antanina Puškoriūtė — sekretorė, Ona Jokūbaitienė — išdininke, Antanas Buknys, Vladas Čyvas, Jonas Dunduras ir Leonas Keženis — valdybos nariai. Buvusiam ilgamečiui BALFo Clevelando skyriaus valdybos pirmininkui Edvardui Stepui valdyba savo ir aukotojų vardu reiškia nuoširdžią padėką už tiek daug įdėto darbo.

Savo posėdyje Valdyba nutarė šiais metais aukų vąj skelbti nuo spalio 15 d. iki lapkričio 15 dienos. Kaip ir ankstesniais metais aukotojams bus išsiuntinėti adresuoti vokai su prašymu aukas prisiųsti išdininkei. Tačiau, kaip ir visuomet, dalis aukotojų neprisirengia aukas pasiųsti ir reikalinga juos aplankyti aukas paimti. Valdyba prašo galinčius jai patalkinti šias aukas rinkti skambinti sekretorei A. Puškoriūtei tel. 851-9149, arba išdininkei O. Jokūbaitienei tel. 681-9143.

SPORTININKŲ TĖVŲ ŽINIAI

Š.m. spalio 19 d. pirmadienį, 7 v.v. Naujosios parapijos mažoje salėje, viršuje, šaukiamas sportuojančio lietuvių jaunimo tėvų susirinkimas į kurį maloniai kviečiami atvykti visi tėvai.

Initiatoriai

ATSIŠVEIKINANT SU SIBIRO KANKINIŲ BENEDIKTU BUTKUM

Amžinai žaliuojančių pušelių ir kiparisų pavėsyje sparčiai auga dvi pastovios ir didingai ramios lietuvių bendruomenės. Tai Kalvarijos ir

ris niekad nenustojo būti pilnutiniu ir nepalengiamu lietuvių, mokytojo Benedikto Butkaus kamapas.

Benediktas Butkus gi-

A.A. Benediktas Butkus Jaunosios Lietuvos rajono vado uniformoje 1938 m.

Visų Sielų kapinių bendruomenės. Jos amžinos. Jų neskaldys nei žmogiški rūpesčiai ir vis besikeičiančios, kaip rudens vėjai, mūsų nuotaikos. Jos ir dabar ir rytoj ir po daugelio metų liudys atsilankiusiam, kad dalis mūsų tautos istorijos buvo rašoma toli nuo savos žemės, su užsidegimu, svajonėmis, ryžtu ir viltimi, kol tų didelės knygos vieno mažo skyrelio veikėjų žemė iškas kelias pasibaigę po Erie paežerių pievų velėnomis.

Visų Sielų kalvose vėl išdygo gėlėmis nuklotas vieno neeilinio lietuvių kapas. Tai didelio patrioto, Sibiro kankinio, tautininko, žmogaus, ku-

mė 1901 metais Skirsnemunėje. Vaikas būdamas prie žemės ūkio darbų neteko vienos rankos. Todėl su ginklu negalėjo ginti Lietuvos, laisvės kovų metu, bet visa energija įsijungė į prisikėlimo Lietuvos švietimo ir kultūros darbą. Įsigijęs mokytojo cenzą mokytojų Tytuvėnuose, Skirsnemunėje ir Jurbarko. Buvo Jurbarko pradžios mokyklos vedėju. Mokyklose, kur jis dirbo jaunimas jautė mokytojo Butkaus tvirtą lietuvišką dvasį ir gilią meilę savo tėvynei. Organizuoja jaunimo chorų, režisuoja vaidinimus, organizuoja jaunaliuvių ir vadovauja Jaunaliuvių sąjungos Jurbarko rajonui. Yra vienas pagrindinių Jurbarko Tautinės Sąjungos veikėjų, kuri tuo metu buvo išvysčiusi itin gyvą veiklą.

Lietuvos laisvei užtemus, 1940 m. liepos 11 d. mokytojas Butkus bolševikų suimamas. 1941 m. išvežamas į Sov. Rusiją ir ten buvo kalinamas įvairiuose kalėjimuose ir darbo stovyklose 20 metų. 1961 metais, Kalėdų metu iškankintas ir nusilpęs grįžta į gimtąją Skirsnemunę. Bet čia okupanto režimas jam neleidžia apsigyventi, tad vyksta į Jurbarką kur kantriai leidžia savo vieną dieną kol po didele pastangų šeimai pavyksta atsiimti į JAV. 1967 m. rudenį Benediktas Butkus atvyksta į Clevelandą kur po 27 metų vėl sutinka savo šeimą, žmoną Pranę, dukteris Aldoną Stempužienę ir Nijolę Brazienę ir pirmą kartą gyvenime pamato savo sūnų Raimundą. JAV, nežinodamas, kaip šokusio amžiaus, gyvai įsijungia į lietuvišką veiklą. Išrenkamas Clevelando LB pirmos apylinkės valdybon, įstoja į Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Clevelando skyrių, pasakoja savo atsiminimus lietuvių kolonijose, dalyvauja spau-

L.T.M. Čiurlionio Ansamblis, kuris išpildys meninę programą savo tradiciniame koncerte-baliuje š. m. spalio 31 d. šeštadienį, Šv. Jurgio parapijos salėje. Prieky stovi solistė Irena Grigaliūnaitė ir ansamblio vadovas muz. Alfonsas Mikulskis. Bilietai į koncertą-balių jau dabar užsakomi pas A. Penkaską, tel. 888-5940, arba pas bet kurį ansamblietį.

doje ir rašo atsiminimus.

Giliai išgyvena taip ilgai trunkančią Lietuvos okupaciją ir nors mato permaža Amerikos lietuvių įnašą ir pastangas Lietuvos laisvei atstatyti, bet nepuola ne pesimizman nei dabar taip paryškėjusiom viską kritikuoti nuotakon. Lieka pilnai tikinčiu į Lietuvių Tautos ateitį ir neginčijamai ateinančią Laisvės pavasarį.

Kam teko arčiaupažinti a.a. mokytoją Benediktą Butką, į akis krito dvi didžio žmogaus ypatybės: tai gilus žmoniškumas, prašokas net jo žiaurių kankintojų besąlyginį smerkimą ir nepalaužiamas, jokių vėjų ir grąsinimų, nepalengiamas lietuviškumas ir tikėjimas savo tauta, toli prašokas mūsų tarpusavinius ginčus ir nesutarius.

Nepriklausomybės laikais mokytojas Benediktas Butkus už nuopelnus lietuvių tautai buvo atžymėtas DLK Gedimino ordenu. Mes, Amerikos ir Clevelando lietuviai, palydėdami Benediktą Butką amžinam poilsui neturime ordinų nors simboliškai pabrėžti jo nueito lietuviško darbo ir kančios kelio nuopelnams. Bet didžiausias jo amžino miego palengvinimas bus nepailstantis mūsų darbas jo taip mylėtos Lietuvos šviesnei ir laisvai ateičiai.

J.P. Nasvytis

Velionis -- Benediktas Butkus -- mirė spalio 5, 9 val. ryto Chicagoje, savo sesers ir šv. Onos ir Gaudento Mališauskų namuose.

Pašarvotas buvo Jakubs and Son laidotuvių namuose, Clevelande, kur atsisveikinti susirinko pora šimtų clevelandiečių. Atsisveikinimo žodį tarė Clevelando lietuvių visuomenės vardu LB 1 apyl. pirm. F. Eidimtas, Lietuvių Konservatorių klubo vardu dr. V. Ramanauskas ir ALT S-gos Clevelando skyriaus pirm. A. Garmus. Čiurlionio ansamblis, vadovaujamas muz. A. Mikulskio sugiedojo keletą giesmių.

Spalio 9 d. iš Šv. Jurgio parapijos bažnyčios, po gedulingų pamaldų, gausaus lietuvių būrio buvo palydėtas į Visų Sielų kapines amžinam poilsiui.

Ohio lietuvių judėjimas remti Taftą

Robert Taft, Jr.

Palaikymui Amerikos galybės prieš išlaukinius priešus, ir saugumą viduje — balsuokime už ROBERT TAFT JR. į U. S. Senatą lapkričio 3 d.

Kai kurie žmonės turi trumpas atmintis — greitai pamiršta istorijos pamokas — tik ne Robert Taft Jr.

Robert Taft Jr., dabar Kongreso atstovas, dalyvauja politikoje eiles metų, pradėjęs nuo Ohio seimelio atstovo 15 metų atgal.

Jis neužmiršo žiauraus Stalino išudymo milijonų žmonių. Jis susirūpinęs liūdnu likimu gyvenančių už geležinės uždangos, totalitarinių diktatorių priešpadoje.

Jis rūpinasi šio krašto gyvumu ir apsauga. Demokratų Kongrese reikalauja krašto apsaugos biudžetą jis laiko pavojingu.

Visokias tarybas su Sovietais jis reikalauja vesti įrodymu Amerikos galingumo, ne nuolaidumo. Komunistai respektuoja tik jėgą.

Jis stovi už stiprią, griežtą kovą šalyje prieš kriminalistus, nusizengėjus, padarymą krašto saugiu rimtiems, ramiems gyventojams.

Ohio lietuviai Amerikos piliečiai, veikėjai, organizacijų vadai, profesionalai — paeikite žodžiu ir darbu išrinkti Robert Taft Jr. į U. S. Senatą. Visoje Ohio galima balsuoti už jį.

Robert Taft Jr. yra ainis

senos, garsios respublikonų dinastijos ainis iš Cincinnati, Ohio. Jo senelis William H. Taft buvo JAV prezidentu 1908-12 metais. Jo tėvas Robert A. Taft buvo žymus Ohio politikas, Senate Washington išbuvo iki savo mirties.

Roberto Taft Jr. rinkimų vajuje darbuojasi bendrai K. S. Karpius, paskirtas Ohio lietuvių pirmininku, ir Clevelando Lietuvių Amerikos Piliečių Respublikonų Klubu pirmininkė Rita Premeneckienė. (ks)

• Harold Ticklin, Nationalities Services Center prezidentas, šį penktadienį, spalio 16 d., 8:30 v. v. kalbės lietuvių konservatorių klubo susirinkime, tema "Juodas ir baltas".

Susirinkimas įvyks Union Savings patalpose, 5106 Wilson Mills Rd.

KAIDOS ATITAIŠYMAS

Dirvos nr. 76-me, K. S. Karpiui sveikinime įsiškerbė korektūros klaida. Sveikinimas buvo nuo: Lietuvių Veteranų Sąjungos REMOVE Clevelando skyriaus (ne Veneranų).

Dirvos Nr. 74 sveikinime nuo LB I apyl. sakiny "... Tamstos, tėvynės Lietuvos garbei ir laisvei didį įnašą, kuriai savo darbais pragyvento 75 metų amžiaus didesnę dalį esate atidavę JAV", būti būti "... esate atidavę JAI."

Dėl klaidų atsiprašome.

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143
Cleveland, Ohio

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą — kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

Naturally SUPERIOR SAVINGS

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

5 1/4% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$5,000 minimum — 6 months maturity
5 1/4% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$5,000 minimum — 1 year maturity
6% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$10,000 minimum — 2 year maturity

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Dirvos anketos davinius skelbdami praėjusiam nometų pažymėjome, kad atsakiusių į anketą buvo keli šimtai. Keliems skaitytojams prašant duoti tikslų skaičių, pranešame, kad į anketą buvo gauti 427 atsakymai.

• Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio JAV Vietininkijos Valdyba ir "Laisvosios Lietuvos" redakcinė kolegija 30 metų lietuvių kovai su okupantu atžymėti skelbia konkursą, kuriam skiriami kūriniai turi aiškiai vaizduoti Lietuvos kovas su okupantu. Pirmoji premija 750 dol., antroji 250 dol.

• Lietuvių Studentų Sąjungos pirm. Antanas Kal-

vaitis, Teresė Neimanaitė ir Vytenis Gatautis, rugsėjo 26 d. buvo nuvykę į Pittsburghą susitikti ir pasitarti apie studentiškus reikalus su Pittsburgho lietuviais studentais.

Pittsburgho jaunimas jautėsi izoliuotas. Ši Centro Valdyba deda pastangas sujungti visus studentus, kur jie bebūtų, ir pritraukti į vieningą ir reikšmingą studentišką veiklą.

Pittsburgho jaunimas entuzastiškai ir gausiai įsijungė į darbą. Šiltai priėmė ir suruošė bendrą susirinkimą. Buvo nutarta, kad Gintautas Taoras pasiliks kaip LSS ryšininkas su Centro Valdyba ir Pittsburgho jaunimas aktyviai dalyvaus

ALT S-gos garbės nariai K.S. Karpus (kairėje) ir A.S. Trečionas (dešinėje) žurnalistų suvažiavime Tabor Farmoje laisvalaikio metu kalbasi su Z. Juškevičiene ir Eltos red. V. Alseika.

J. Gaižūčio nuotrauka

Dirvos bendradarbiui Australijoje

VLADUI RADZEVIČIUI

mirus, jo žmonai ir artimiesiems gilią

užuojautą reiškia

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

A. A.

BENEDIKTUI BUTKUI

mirus, jo žmonai PRANEI, dukroms
ALDONAI ir NIJOLEI, sūnui, Cleve-
lando Vyrų Okteto nariui, BENEDIK-
TUI RAIMUNDUI, nuoširdžią užuo-
jautą reiškia

Clevelando Vyrų Oktetas

A. A.

BENEDIKTUI BUTKUI

mirus, žmoną p. BUTKIENĘ, sūnų RAIMUNDĄ,
dukteris ALDONĄ STEMPUŽIENĘ, NIJOLĘ
BRAZIENĘ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame
jų skausmo valandoje

K. Giedraitienė,
Aniceta ir Vytautas Giedraičiai

LSS visuotiniame suvažiavime, kuris įvyks Clevelande, lapkričio 26-28 dienomis, Pick-Carter viešbutyje.

• Pabaltiečių protesto demonstracijai visi valdžios leidimai gauti ir ji įvyks sekmadienį, spalio 18 prie Jungtinių Tautų, Dag Hamarskjold Plaza, prie 1st Avenue ir 45th Street, New York. Manifestacijos pradžia — 2 val. p. p. punktualiai. Prašoma nesivėluoti. Manifestacija ir protesto demonstracija įvyks nežūrint kokiam orui esant.

• Jonas Bertašius, LB Chicagos apygardos valdybos narys lietuviškajam švietimui lėšas telkti (5348 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60632) priima aukas liuanistinio švietimo reklamams. Kiekvienas lietuvis maloniai kviečiamas per savaitę skirti vieną dolerį tam svarbiam reikalui.

• Prel. Mykolą Krupavičių, kuriam sukako 85 metai amžiaus, kardinolas Vilnot telegrama pasveikino popiežiaus vardu, perduodamas apaštališką palaiminimą.

EAST ST. LOUIS

RUDENS SUBOVIMAS-VAKARAS

Įsibėgėjus rudeniniams vėjams gamta nušiuorsta ir vėsoma užsiskleidžia ne tik lauke, bet įsimeta ir žmonių širdin — vidun. Ruduo ir yra metas kada šilumos ir jaukumo visi pasijunta reikalingi daugiau negu vasarą. O ta šiluma ir jaukumas tegali būti tarp žmonių — jų sambūryje, kurie gali vieni kitus suprasti ir mintimis ir jausmais pasidalinti tarpusavyje.

ALT S-gos East St. Louis apylinkės skyrius jau eilę metų rengia rudens vakarus, kur visada lietuviškas jaukumas ir šiluma tarpe suėjusių lietuvių atsispindi. Šių metų spalio 17 dieną, 7:30 val. vakaro toks lietuvių suėjimas įvyks Fisher svetainės Vesta Room patalpose 2100 West Main St., Belleville, Illinois.

Visi atsilankusieji galės valgius pasirinkti iš menu, pagal savo skonį ir norą. Kaip paprastai visi galės geroje nuotaikoje pasižioti pagal pageidaujamą muzikos garsus ir taktą.

Visi artimesnių ir tolimesnių apylinkių lietuviai maloniai yra kviečiami atsilankyti ir atsivesti savo

SUDARYTAS II PASAULIO JAUNIMO KONGRESO KOMITETAS

Š. m. spalio 4 d. Clevelande, Lietuvių Namų patalpose, įvyko Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos posėdis.

draugus. O jei kas norės ir iš toliau atkelti, bus taip pat maloniai sutiktas.

BALFO SKYRIŲ GEGUŽINĖ

Šįmet BALFo East St. Louis ir Collinsville skyriai susitarę pravedė bendrą išvyką ponų Grybinų ūkyje. Nors dangus išvykos sekmadienį buvo ūkanuotas ir net lietus lijo protarpiais, tačiau apylinkių lietuviai vistiek atsilankė ir parėmė Balfo skyrių pastangas sukelti taip reikalingų lėšų Balfo darbams įvykdyti. Šelptinųjų yra daug, ne visi lietuviai rado gerą gyvenimą eidami gyvenimo keliu įvairiuose kraštuose. Sakoma, kad yra geriau duoti kaip prašyti. Visų susipratimas ir artimo atjautimas yra geros širdies apraška. Tokį susipratimą kaip tik ir parodė visi atsilankiusieji į BALFo gegužinę. (rb)

IEŠKOMI

Juozas ir Vincas Miliauskai, į Ameriką atvykę 1911 metais. Ieško sesuo Streimikienė, likusi Lietuvoje: Kapsuko rajonas, Kalvarijos paštas, kolūkis "Bangas", Mikalaukos kaimas.

Šimankauskai, gyvenę Amerikoje dar 1937 m. Ieško giminaitė Zuzana Žemaitienė Lietuvoje: Kapsuko rajonas, Liudvinavos paštas, kolūkis "Nauju keliu", Padovinio kaimas.

ALGIS DRAUGELIS, jaunas ir gabus smuikininkas, išpildant meninę programą Kalifornijos Lietuvių Dienos koncerte Los Angeles, rugsėjo 27 d.
L. Kanto nuotrauka

Jame dalyvavo visa valdyba: pirm. Stasys Barzdukas, vykd. vicepirm. dr. Ant. Butkus, vicepirm. M. Lenkauskienė, dr. H. Brazaitis, dr. V. Majauskas, Al. Laikūnas, Kultūros Tarybos pirm. dr. Alg. Nasvytis, Švietimo Tarybos pirm. Ant. Rinkūnas ir sekretorius Ant. Gailiūšis.

Šio posėdžio pagrindinis dalykas buvo planuojamo Jaunimo Kongreso reikalai ir atitinkamų statutų bei parengiamųjų darbų svarstymas bei tvirtinimas. Š. m. spalio 3 d. Clevelande, Čiurlionio Ansamblio patalpose buvo įvykęs jaunimo organizacijų atstovų kartu su dauguma PLB Valdybos narių posėdis Jaunimo Kongreso reikalams aptarti. Vadovaujantis šio suvažiavimo išvadomis, šiame PLB Valdybos posėdyje patvirtintas II-jo Jaunimo Kongreso komitetas ir jo prezidiumas. Kongreso Komiteto sudarymo tikslu buvo anksčiau kreiptasi į jaunimo organizacijų vadovybes ir JAV bei Kanados LB valdybas, prašant deleguoti savo atstovus į jį. Iki šiolie atsiliepė ne visos vadovybės. Joms rezervuota teisė savo atstovus deleguoti vėliau ir tuopai Komitetą atitinkamai papildyti.

Iš atsiliepusių vadovybių pristatymo II Jaunimo Kongreso Komitetas sudarytas ir patvirtintas tokios sudėties: Milda Lenkauskienė (PLB, išrinkta šiame posėdyje), Virgilijus Krapiuskas (Korpi Neo-Lithuania), Audronė Kubiliūtė, Laima Nainytė, Romas Sakadolskis ir Povilas Žumbakis (visi JAV LB ir jaunimo sekc.), Antanas Razgaitis (stud. ateitininkai), Algis Norvila (moksl. ateitininkai), Antanas Kalvaitis (L. Studentų S-ga), Vitalija Ruibytė (Akad. Skautų Sąjūdis), Audronė Tamošiūnaitė (Skautų Seserija), Viktoras Kučas (Skautų Brolija), Vacys Šaulys (Šviesa-Santara), Augustinas Idzelis (PLB jaunimo sekcija), Joana Kuraitė (Kanados LB). Delegavusių organizacijų vadovybių teisė ateityje pagal reikalą savo atstovus II-jo Jaunimo Kongreso Komitete keisti.

Komitetas išsirinko penkių narių prezidiumą kuriame atstovaujamos visos ideologinės jaunimo organizacijos, nors paskirti to prezidiumo nariai, kaip pastebėjo jaunimo organizacijų atstovų suvažiavimas, sudaręs Komitetą, būtų atėję prezidiuman ir nesavo ideologinės organizacijos mandatu. PLB Valdyba šiame posėdyje II-jo Jaunimo Kongreso prezidiumą patvirtino šios sudėties: pirmininkas — Romas Sakadolskis, nariai: Joana Kuraitė, Audronė Kubiliūtė, Virgilijus Krapiuskas ir Vitalija Ruibytė.

Prieš patvirtinant II-jo Jaunimo Kongreso komitetą ir jo prezidiumą, šiame posėdyje PLB Valdyba apsvartė ir prie-

mė tris statutus: PLB Jaunimo Sekcijos darbo nuostatus, II-jo Pasaulio Jaunimo Kongreso komiteto darbo nuostatus ir to paties Kongreso Finansų Komisijos darbo nuostatus. PLB Jaunimo Sekcijos vadovybė patvirtina šioje sudėtyje: pirm. Milda Lenkauskienė, vykd. vicepirm. Augustinas Idzelis, prot. sekr. Dalia Orantaitė, sekr. Marija Gailiūšytė ir ižd. Antanas Kalvaitis. Finansų Komisijos sudarymas atidėtas kitam posėdžiui, kuris numatytas š. m. gruodžio mėn.

Iš kitų reikalų, svarstytų šiame posėdyje, paminėtina laisvinimo veiksnio konferencijos organizavimas. Savo laiku PLB valdyba buvo ėmusi iniciatyvos tokią konferencijai sukviešti, gavusi pritarimą ir paskatinimą iš Vliko ir Alto. Atlikus paruošiamąjį susižinojimą PLB Valdyba nutarė tolimesnį organizavimą perleisti Vlikui, tokiai konferencijai pritardama ir jos sušaukimui savo paramą pažadėdama.

Kitas dalykas tai š. m. gegužės mėn. jaunimo pageidautas suorganizuoti jaunimo simpoziumas santykiams su okupuota Lietuva išsiaiškinti. Pastaruoju metu Lietuvių Studentų Sąjunga tuo pačiu tikslu kreipėsi į PLB Valdybą, siūlydama tokią simpoziumą surengti š. m. lapkričio pabaigoje Clevelande vykstančiame L. Studentų Sąjungos suvažiavime. Ankstyvesniuose svarstymuose buvo numatyta simpoziumo organizavimo reikalu, jeigu tatau būtų aktualu ir reikalinga, tartis su Vliku, kuris panašios paskirties simpoziumo organizavo New York'e ir Chicagoje, kur betgi ne visos jaunimo organizacijos pareiškė domėjimąsi. Dabar tokio simpoziumo reikalu nutarta: PLB jo neruošia. Jeigu ju ruošimui iniciatyvos ėmusi L. Studentų S-ga būtų reikalinga bet kokios pagalbos ar patarimo, paskirti PLB valdybos nariai, tai teikdami ir jame reikšdamiesi, veiks kaip asmenys, nekeisdami PLB valdybos nusistatymo, kuris ir toliau pasilieka toks, koks buvo suartas veiksnio konferencijoje, prieš keletą metų įvykusioje Clevelande.

Pasiinformavus kitais bėgamaisiais reikalais, sutarta artimoje ateityje šaukti PLB Valdybos posėdį, kuriame būtų iš pagrindų apžvelgta bendruomeninė veikla visose lietuvių gyvenamuose kraštuose apskritai ir kiekviename krašte detalai.

AR REIKALINGAS AMERIKIETISKAS ŠOFERIO LEIDIMAS?

Mes išmokinsime jus vairuoti ir padėsime jums gauti amerikietišką šoferio leidimą. Pigios kainos. Nemo-kamas paėmimas iš namų. Skambinkite dabar dėl pilnų informacijų kainų ir pamokų. Arba apsilankykite 4229 Fulton Road, Memphis-Fulton Shopping Center.

Tel. 351-8786
ACE DRIVING SCHOOL

Los Angeles Šv. Kazimiero bažnyčioje rugsėjo 12 d. susituokė Vytenis Duda su Daiva Čingaitė. Juos palaimino ir pasveikino žodį tarė prel. J. Kučingis. Jaunuosius į bažnyčią atlydėjo trys V. Dudos broliai, kurie taip pat neseniai susituokė toje pačioje bažnyčioje. Mišių metu giedojo parapijos choras ir solistai B. ir R. Dabšiai. Vestuvių vaišės vyko gražiam Ocean Park viešbutyje. Dalyvavo daug svečių. Visi džiaugėsi gražia lietuviška šeima. Jaunuosius apsigyveno San Diego, Calif.